



Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

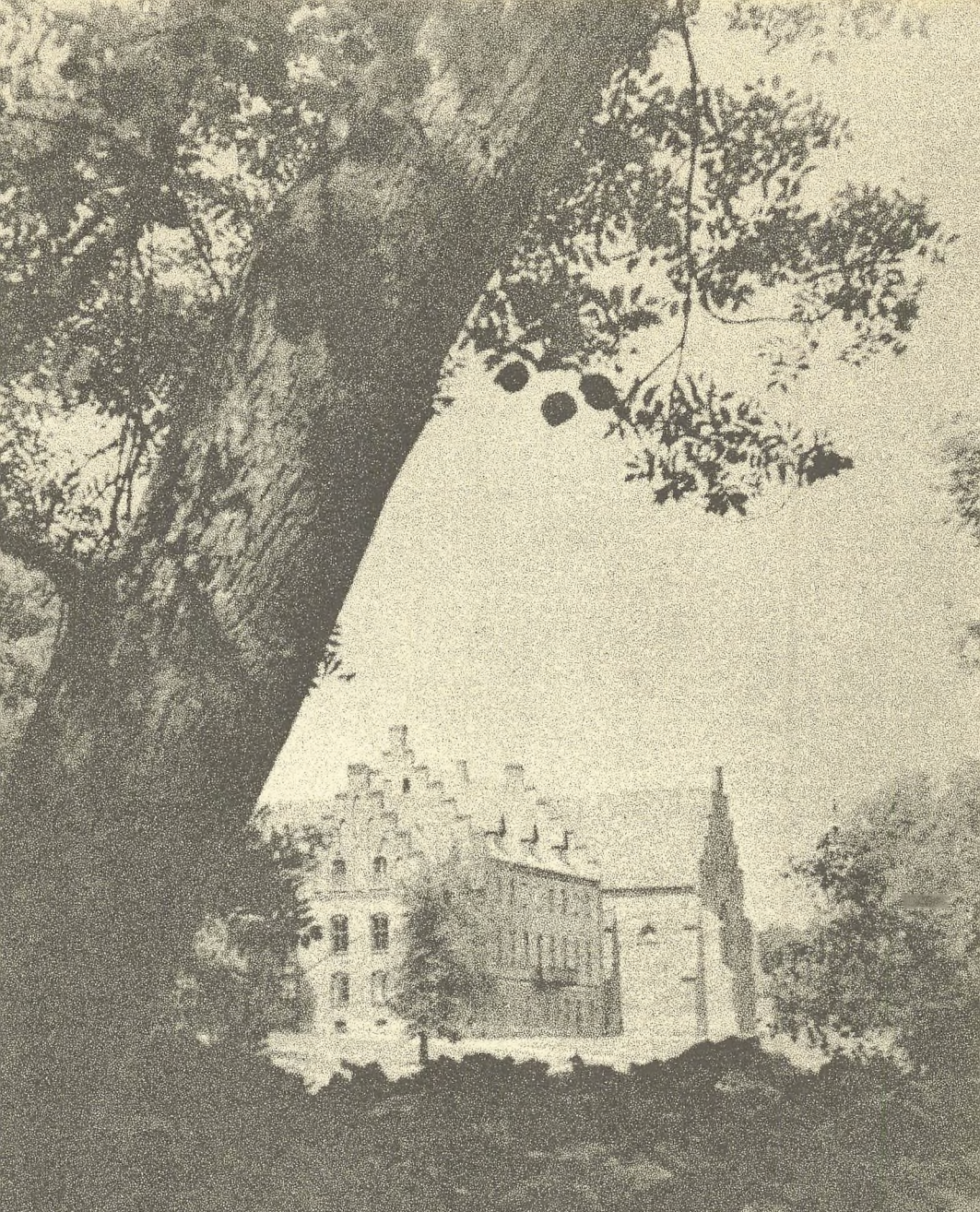
Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>



HERLUFSHOLM

KONTAKT

Jan. 1977

TELEFONNUMRE OG TRÆFFETIDER:

SKOLENS KONTOR	kl. 8.30-11.30 72 60 97 Rektor P. Kierkegaard 9.40-10.40 privat 72 07 08 træffetid 17.30-18.00 Adm. insp. lektor Bj. Normann Jørgensen 9.40-10.40 72 60 97 og Privat: 72 03 45 Sekr. Fru Bardram
GODSKONTORET	(henvendelser vedr. økonomi) 72 01 01
SOVESALS LÆRERNE	bedst 17.30-18.00 Vuen (6. klasse) Lars Bardram, adj. 72 10 98 Skolebygningen Vest (7. kl. og 8. b) Vagn Andersen gymn. overl. 72 76 13 Skolebygningen Øst (8. a) Tage Aamodt, gymn. overl., 72 00 20 Egtmontgården (2. real) Gert Olsen, adj. 72 03 71 Museet 1 (gymnasiet og 3. r.) J. Hvidfelt Nielsen, adj. 72 32 66 Museet 2 (gymnasiet og 3. r.) Sv. Krarup-Christensen, adj. 72 04 98 Lassengården (gymnasiet og 3. r.) E. Anker Nielsen, adj. 72 04 30 Diplome kan normalt ikke træffes på sovesalslærernes telefoner. Besked fra hjemmene til Deres børn vil dog i presserende tilfælde kunne videregives af sovesals- lærerne
SUS	Sygeplejerske Fru Normann Jørgensen, 72 03 45
LINNESTUEN	(henv. vedr. vedligeh. af tøj) Fru Braae, 72 43 05
ØKONOMA	Frk. Jensen, 72 04 83
VARMEMESTER	Hr. Dan Petersen, 72 11 84
SKOLENS ØVRIGE LÆRERE	(deltidsansatte nævnt sidst) H. Wohlfahrt Andersen, studielektor, 72 27 48 Hans-Jørn Bentzen, adj., 73 41 17 Karen Fano, adj., 72 61 18 Ib Fischer Hansen, adj., 74 67 67 Hans Hansen, adj., 72 86 31 Mogens Jensen, lekt., 72 24 71 Per Jensen, adj., boginsp., 74 68 38 J. Sloth Jensen, adj., 72 90 51 J. Krogh-Madsen, adj., 72 61 18 Carsten Levinsen, lekt., 72 26 13 Mads Nielsen, adj., lærerrådsformand, 72 45 33 Kristian Olsen, lekt., 72 62 32 Knud Ole Pedersen, adj., 54 30 62 Jens Trandum, adj., 72 71 28 Gunnar Værge, adj. Gudrun Aamodt, gymn. overl., 72 00 20 A. Bossen, lekt., 72 24 51 Lise Casmose, lærer, specialundervisning, 72 38 49 B. Illum, sløjd lærer, 72 90 23 Bente Kock, 73 41 17 V. Krarup-Hansen, provst, konfirmandundervisning, 72 03 78 O. Vincent Larsen, kunstmaler, 72 07 04 Mogens Niss, sløjd lærer, 73 17 53 A. Olesen, provst, 54 10 12 Marianne Olsen, cand. phil., 72 62 32 Karsten Rose, cand. phil., Aja Steffensen, gymnastiklærerinde, 80 01 89

INDHOLDSFORTEGNELSE

Herlufsholm Kontakt	S. 2
Redaktionen	S. 3
Idræt som skolefag	S. 4
Idræt i fritiden	S. 5
Hvis ikke glæden er der, holder de op	S. 10
Fragment af Ole Vincent + Larsen	S. 19
Kommentar	S. 20
Russisk - Et alternativ til fransk	S. 21
»Nor mann« - 50	S. 23
Folk og Fæ	S. 24
Det andet Herlufsholm-Øhnen	S. 25
Årets skolekomedie	S. 29
Præsentation af TE DEUM	S. 32
Avignon - Rom - Athen	S. 43
Set og sket	S. 44
Gøjevåbenet og Ibsskallen	S. 50
Årets Trollefar	S. 56
Ved rejse-week-ends	S. 64



Forsiden viser Herlufsholm set fra Ästien.

Foto: taget af Claus Levinsen (72)

HERLUFSHOLM KONTAKT

Hermed foreligger så det femte nummer af Herlufsholm Kontakt. De første indkøringsvanskeligheder skulle nu gerne være overstået, og en form, som både vi, men især læserne kan være tilfreds med, være fundet. En del mangler stadigvæk, naturligvis, især på det billedmæssige område, men vi kan næppe længere undskylde os med begyndervanskeligheder.

Hvor det første og sidste nummer snævert knytter sig til skoleårets start og slutning, hvor indholdet derfor i højere grad giver sig selv, har vi i dette »midtvejsnummer« friere slag til at behandle emner, vi finder væsentlige i vor sammenhæng. Vi vil naturligvis også i dette nummer informere om, hvad der er sket på skolen i de forløbne måneder (skolekomedie, forældremøder m.m.), men derudover har vi i dette nummer forsøgt at realisere en ide om et temanummer, og en meget stor del af de sider. De forhåbentligt vil give Dem i kast med at læse, handler derfor om det samme emne: sporten.

Valget kan begrundes ud fra den almindelige interesse og debat, der er om dette emne, men begrundes fra vor side først og fremmest med den store rolle sporten, idrætten spiller i hverdagen hernede, fra den aktivitet der foregår i gymnastiktimerne til den store aktivitet, der foregår i fritiden, hvor de fleste - såvel lærere som elever - på et eller andet tidspunkt, på en eller anden måde er eller har været involveret. Vi forsøger at belyse emnet dels gennem en række mere informative artikler, dels gennem en rundbordssamtale og dels gennem debatoplæg. Skulle nogen føle sig provokeret eller være så interesserede, at de reagerer, mundtligt, skriftligt eller blot i en intern diskussion, så har vi nået vort mål: at skabe kontakt.

HERLUFSHOLM KONTAKT udgives af Herlufsholm Skole. Bladets formål er at styrke forbindelsen mellem skolen og hjemmene, og dets spalter er åbne for læserindlæg som skønnes at være af almen interesse for læserkredsen. Redaktøren vælges af lærerrådet. Kontakt udkommer tre gange i løbet af et skoleår og uddeles gratis til både skolens elever og deres hjem.

REDAKTION:

Kirsten Wohlfahrt Andersen
Vagn Andersen
Jørgen Hvidtfelt Nielsen
Mads Nielsen, redaktør

Adresse:

Herlufsholm Skole, 4700 Næstved

Bidrag til næste nummer skal være redaktionen i hænde senest 10 MAJ

ABONNEMENT for en årgang kan tegnes ved henvendelse til skolens kontor.

Betalingen 15 kr., sker på fremsendt girokort.

IDRÆT SOM SKOLEFAG

Lekt. Carsten Levinsen

Idræt (som tidligere blev kaldt gymnastik) er et af de fag, der har fået en kraftig »nedtur« i skolebilledet i løbet af de sidste 15-20 år. Jagten efter velfærd og effektivitet glemte i uhyggelig grad mennesket selv og der var ikke megen velvilje tilovers for idræt hos politikere og myndigheder. - Indtil 1958 havde alle klasser - uanset køns- og aldersgruppe : fire timer ugentlig, derpå til 1970 : tre timer og i dag har de fleste klasser : to timer. I begyndelsen af 1970 afskaffede man karaktergivning i gymnasiet (forskelligt fra andre fag!). 1973/74 blev idrætramt yderligere hårdt ved den alm. lektionsafkortning til 45 minutter, det betød - og betyder reelt en effektiv undervisningstid på 30 min. - når omklædning og bad skal tilgodeses. Altså, for at ingen skal tage fejl!. Skolen giver mulighed for to ugentlige undervisningsperioder a 30 min. hvor man så skal forsøge at praktisere undervisningsministeriets bekendtgørelser, der har velformede og detaljerede beskrivelser af formål og undervisningens indhold. Som »gymnastiklærer« tager man sig til hovedet over denne kastrering af et respekteret og gennemgående afholdt skolefag. Man har mistanke om, at de besluttende myndigheder - kun har siddet og tænkt på gymnastiktimerne i deres barndom, og forsomt at sætte sig ind i fagets relation til den tid vi mærkværdigvis lever i ! Situationen er forstemmende for idrætslærerne, men den er uhyggelig og skadelig for eleverne, der jo er de vigtigste i denne sammenhæng. Gang på gang er det sagt af læger, lærere og andre, at den fysiske tilstand influerer på, hvorledes det enkelte menneske klarer hverdagens belastninger af såvel fysisk som psykisk art, og gang på gang har vi som lærere erfaret, at godt arbejde i idrætstimerne positivt påvirker elevernes hele velbefindende og dermed deres evne til at fungere i skolemiljøet både intellektuelt og socialt. Med to gange 30 min. på skemaet kan vi ikke bringe eleverne meget andet end lidt bevægelse, nogen underholdning - lidt afvekslende motion !



- Dansk Idrætslærerforening har sammen med Landsudvalget for Skoleidræt og med støtte fra Dansk Skolelægeforening og Hjertereforeningen skriftlig henvendt sig til Folketingets Undervisningsudvalg i foråret 1975. I alle disse henvendelser understreges det, at unges fysiske trænings- og helbredstilstand giver anledning til alvorlig bekymring - og at mindst 3 ugentlige timer er nødvendige, hvis en acceptabel træningstilstand skal kunne opbygges eller vedligeholdes. Fra Idrætslærerforeningen har man også rettet henvendelse til radio og TV om mere positiv orientering om motionsidrættens værdi i relation til den fremtidige helbredstilstand og skolens uvurderlige betydning i dette spil. For ca. et år tilbage havde TV sporten mandet sig op til at behandle problemerne omkring skoleidrætten. Til stede var idrætslærernes repræsentanter Hjerteforeningens formand, undervisningsministeren, sportsjournalisten og den eneste jeg vil nævne med navn, Dansk Idrætsforbunds formand Kurt Møller (gl. herl. 38). Sidste kom med et meget stærkt og positivt indlæg for skoleidrætten og idrætslærere er taknemmelige for hans støtte til et fag, der i øjeblikket har brug for megen hjælp - fordi det gælder de unges helbredstilstand.

IDRÆT I FRITIDEN

Kontakt bringer her en oversigt over de tilbud og aktiviteter som findes på sportens område. Herlufsholms smukke udendørs boldbaner og atletikanlæg er fine rammer om sommerhalvårets udfoldelser, mens tingene i vinterhalvåret primært foregår i Helenhallen, i pigernes gymnastiksal samt i den nærliggende Herlufsholmhal med tilhørende svømmehal.

FODBOLD dyrkes naturligvis af mange, også uden for timerne. I sæsonen spilles der »organiseret« på de to træningsbaner, ligesom en del klassekampe o.l. afvikles, ofte med en dipel fra de ældre klasser som dommer.

Skoleholdstræning og deltagelse i turnerings- og andre kampe ledes af Erik Anker Nielsen - og foruden et fast program af kampe mod de andre kostskoler spilles der traditionelle kampe mod gamle diple, som er meget trofaste gæster til disse arrangementer. Udgifterne indskrænker sig til personligt udstyr; transportudgifter ved deltagelse i udekampe dækkes delvis ved støtte fra gammel-herlovianere.



ATLETIK dyrkes i august-oktober, hvor gymnastiklærerne leder træningen hver eftermiddag. Både drenge og piger deltager, og resultaterne afprøves dels ved kostskolestævner, dels ved regionale stævner (Vordingborg, Næstved, Lolland-Falster området). Der er tilmed næsten tradition for at skolen derefter kvalificerer sig til finalestævne i den landsomfattende turnering. I forårssæsonen april-maj arbejder mange specielt på at tage idrætsmærkerne.

TENNIS er et helt åbent tilbud. Skolen disponerer over tre baner, som vedligeholdes af gartnerne og benyttes flittigt. Der har ikke været etableret undervisning eller træning.

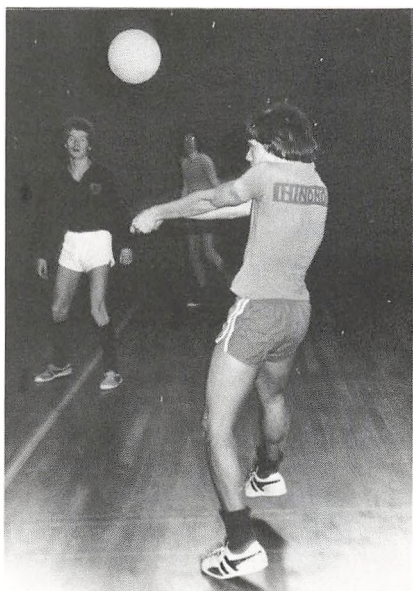
MOTIONSLØB ledes af Gunnar Væрге og foregår to gange om ugen. Tilslutningen har i sidste halvår været noget spredt; Gunnar Væрге og Hans-Jørn Bentzen har imidlertid planlagt at ændre aktiviteten til ORIENTERINGSLØB i 1977: Kort er anskaffet, og man sigter mod et månedligt arrangement.

FÆGTNING samler to hold, begyndere og viderekomne. Undervisning og træning ledes af kpt. Engsby - for tiden med Andres Jessen, 2.g, som assistent. De ca. 30 fægtere er i ilden to gange om ugen i pigernes gymnastiksal, som giver fine træningsmuligheder. Gennem medlemskab i Næstved Fægteklub deltager fægterne i kampe om klubmesterskaber, danmarksmesterskaber samt ved nordiske venskabsstævner. Da piger udmærket kan træne sammen med drenge, vil man fra næste sæson opfordre pigerne til at være med. Klubben stiller våben og fægtedragter til rådighed, og der betales 5 kr. pr. lektion.

BASKETBALL spilles af to faste hold; ældre og yngre; som for tredje år i træk ledes og trænes af en dipel; Arne Voxsted, 3.g.

De ca. 20 deltagere træner en gang om ugen i Helenhallen, som jo er gratis, men desværre mangler afstregning af banen, ligesom kurvenes ophængning direkte på mur forårsager en del knubs til spillerne under opløb. Holdene deltager i år for første gang i Gymnasieskolernes Turnering, hvor yngste hold foreløbig går videre. I øvrigt spilles venskabskampe med Sorø, Næstved og Nykøbing F. Spillerne må selv betale for bustransport til udekampe. VOLLEYBALL spilles på to baner i Helenhallen og en i pigernes hal. Spillet har god tilslutning af både dipel og duple (af begge køn), ledere og instruktører er Levinsen, Bardram og Aja Steffensen, så der trænes flere gange om ugen. Også volleyball-spillerne deltager i en gymnasieturnering, ligesom et samarbejde er indledt med gamle dipel.

HÅNDBOLD. Træning og kampe må afvikles i Herlufsholm-hallen. Der trænes to gange ugentlig med 18 spillere pr. gang. Gymnasieholdet har tilslutning fra både dipel og duple og trænes af Jørgen Hvidtfelt, mens »mellemskolens« hold ledes af Normann Jørgensen. Håndboldspillerne deltager i den traditionelle kostskoleturnering - og beklager i øvrigt at Helenhallens dimensioner er for små til deres sportsgren; deltagerne betaler selv for leje af hallen.





BADMINTON spilles på banerne i Helenhallen og er ligesom tennis et åbent tilbud; der gives for tiden ingen instruktion. Baner og spilletider fordeles mellem de ca. 40 aktive af Jacob Normann Jørgensen, 3.g. Der afvikles skolemesterskaber når interessen »kræver« det.

GYMNASTIK dyrkes for øjeblikket specielt som undervisning i minitrampolin under ledelse af Hans Jørn Bentzen. Den nystartede disciplin er blevet vældig populær og dyrkes en gang om ugen med tilslutning af både store og små, drenge som piger. Men da den naturligt dyrkes alternerende med andre redskaber, overvejes det at give de andre »gode gamle« redskabsdiscipliner en ny chance efter nogle års pause.

Andre former for fritidssport dyrkes - i perioder ganske intenst - men uden organiseret indsats i form af instruktion. Det gælder SVØMNING i Herlufsholmhallen, BORDTENNIS, som spilles på næsten alle sovesale på de permanent opstillede borde, turnøringer afvikles efter behov. Det gælder SKYDNING på bane i Herlufsholmhallen eller som lerdueskydning i forlængelse af jagtundervisningen (og altså under kontrol!) - og BILLARD som en del slapper af ved efter voldsommere fysisk anstrengelse andetsteds.



»HVIS IKKE GLÆDEN ER DER,

HOLDER DE OP«

Rundbordssamtale om idræt

For at få en yderligere uddybning af nogle af de problemer, der kunne knytte sig til sporten og dens udøvelse på Herlufsholm, indbød Herlufsholm Kontakt til en rundbordssamtale. Heri deltog lekt. Carsten Levinsen (L), Lekt. Bj. Normann Jørgensen (NJ), skolens læge, dr. Larsen (DL), skolens sygeplejerske, Fru Normann Jørgensen (FNJ), fægtelærer Engsby (E), gymnastiklærerinde Aja Steffensen (S), adj. Gunnar Væрге (V), adj. Hans-Jørn Bentzen (B) og adj. Knud Ole Petersen (P). Som spørgere - og ind i mellem som deltagere - fungerede Mads Nielsen, Vagn Andersen og Jørgen Hvidtfelt Nielsen.

Og efter en velkomst og tak til de fremmødte gik det løs:

- Sp: Faget synes omfangsmæssigt at have været ude for en nedgangstur, fra 4 timer a 50 min. til 2 timer a 45 min., og desuden synes det til en vis grad at have fået et nyt indhold. Viser det nye formål, at de, der har udformet det, ikke rigtigt har haft fingeren på pulsen ?
- L : Det er ganske tydeligt fagfolk, der har udformet det, men det er den politiske beslutning, der ligger bag, der gør at formålsparagrafferne ikke rigtigt kan realiseres. Der er stor forskel mellem det ideelle mål og den faktiske situation.
- Sp: Hvad går ændringen i formålene ud på ?
- L : Der er sket en ajourføring, veluddannede folk har udtrykt det i tidens sprog og fundet en målsætning, der passer til tidens krav, det er mit indtryk.
- P : Det er vel med vores fag som med andre fag, at bekendtgørelsen er lidt af et ideal for os, som vi måske ikke helt kan leve op til, især på grund af det stærkt nedskårne timetal, der er der vi sakker agterud.
- Sp: Er der specielle felter, aspekter af faget, som tidgrænsen tvinger en til at ofre ?
- P : Jeg tror, at man nok ofrer, hvad der er målet med hensyn til børnenes fysiske kondition og velegnethed. Man lægger også nok lidt af alsidigheden til side. Jeg forsøger især at skabe en glæde hos eleverne over at beskæftige sig med idræt. Man skal forsøge at motivere dem til at blive ved efter skoletiden - det er nok vores største chance.

- B : Det er fysiologisk bevist, at man ikke kan forbedre konditionen ved to timer om ugen, minimum må der være tre timer om ugen.
- E + S: Vel at mærke, tre fulde timer.
- DL: Det ville kræve en intensiv programlægning at forøge konditallet, men i og med man skal gøre eleverne glade for at deltage i idræt, kan man vel ikke bare sigte på at forøge konditallet. Man skal nok navnlig gøre dem interesserede i at dyrke idræt uden for de timer, de har i skolen.
- Der kan man få noget yderligere lagt til.
- B : Men der deltager kun de i forvejen bedste elever. I skolen har vi netop chancen i, at vi har alle elever samlet.
- Og det er de svage, vi skal gøre noget for.
- Sp: Har valgfriheden vanskeliggjort tilrettelæggelsen af gymnastikundervisningen ?
- P : Så stor er valgfriheden bare ikke. Og det er heller ikke meningen fra bekendtgørelsens side. Det er klart, at for at kunne dyrke forskellige former for holdidrætter må man tvinge nogle elever til at lave noget, de måske ikke bryder sig så meget om.
- L : Tidligere lå det ganske fast. Indendørs var det gymnastik, udendørs var det dels atletik, dels fodbold. I dag er det i gymnasiet til en vis grad anderledes, da der skal være et vist valg. De kan f.eks. få valget mellem bold, atletik og løb - men der er naturligvis grænser, da det jo også skal administreres. Men udviklingen er glædelig, da elever, der ikke er store sportsfolk, her får nogle muligheder; f.eks. er skovløb for sådanne elever en vældig god mulighed, da der her ikke er tabere. Redskabsgymnastikken er til gengæld næsten umuliggjort, bl.a. på grund af de forudsætninger, de moder op med fra folkeskolen.

Sundheden

- Sp: Kan man ved denne valgfrihed sikre en blot minimal opvarmning, så man er sikker på, at alle bliver rørt igennem, inden de starter ?
- L : Der er så kort tid, at man undertiden kan komme til at forsømme det.
- P : Det er meget vigtigt at varme op, inden man går igang, men den korte tid kan af og til friste en til at droppe det, også fordi eleverne er ivrige efter at komme igang.
- E : Inden for forsvaret, hvor jeg er uddannet som gymnastiklærer, er det noget af en dødsynd at sætte folk i fysisk aktivitet uden forudgående opvarmning. Man må som gymnastiklærer ikke

- være medvirkende til at folk pådrager sig skader. Til fægtning starter de hver gang med opvarmning.
- P : Jeg kan kun give dig ret (tilslutning fra L), det er en vane vi bør lære eleverne. Med hensyn til valgfriheden - som er en god ting - så forventer skolen jo, at læreren har kontrol med, hvor eleverne er i gymnastiktimen, det sætter også grænser.
- Sp: Er opvarmning nødvendig for at undgå skader, når det gælder drenge ? Kender man på SUS skader af den grund ?
- FNJ: Ja, og det ved drengene også godt selv, det er ofte fordi de er blevet kolde.
- DL: Det gælder lige så vel for børn som for voksne.
- P : Det er en anden side af sagen. Forudsætningen for at opvarmningen hjælper, er at de holder sig varme.De bør, hvis de f.eks. ved højdespring er passive i en periode, tage en træningsdragt på - det gør de ofte ikke.
- FNJ: Jeg troede, at eksemplet fra fjernsynsstjerner som ustandseligt trækker træningsdragter af og på, smittede af ?
- L : Man burde fra skolens side forlange en træningsdragt - det er der mange, der ikke har.
- S : Fra pigernes side er det anført, at en træningsdragt fylder en masse, og den skal bruges både her og hjemme - så undlader man at tage den med.
- V : Det er stort og flot en kold vinterdag at gå i skjortæærmer - det er nok det, der gør sig gældende - man skal ikke være en tøsedreng.
- SP: FNJ sagde, at »de ved det selv godt«, men ved de nok om deres egen krop i al almindelighed, om rygbelastning f.eks.
- DL: Hvis ikke de får undervisning i det, ved de det ikke.
- S : Hos pigerne kan man spille på deres udseende: det har I godt af, det bliver I pæne af.
- L : Man kan fortælle noget om det undervejs, men direkte undervisning i det, har vi ikke.
- DL: Skolelægerne gør nok for lidt, men Dansk Skolelægeforening er opmærksom på det - her må man samarbejde både med idrætslærerne og måske med en fysioterapeut, der jo desværre er noget utopisk, men som vi ville finde var en vældig god foranstaltning.
- P : Som biologilærer føler man også, der her er noget, der er forsømt, men hvor skal sådan noget som bære- løfte- og skubbeteknik tages op ? Som sædvanlig må man prioritere, og sådan noget burde de lære i underskolen; det er noget de har brug for fra de er små af. Så ville det også være nemmere at følge op.
- L : Bekendtgørelsens ord om arbejdsteknik er nye.

- B : Man betvivler meget stærkt, at eleverne kan få ændret holdningen gennem gymnastiske øvelser.
- DL: Skolelærerne skal være opmærksomme på det, allerede på et tidligt tidspunkt i underskolen, på hvordan børnenes rygge er, på hvor svage musklerne er, og sørge for at få musklerne trænet; man kan ikke ændre holdningerne.
- B : Når man engang igen har fået tre eller fire timer, kan man gøre noget ved idrætsteori, som man har fået på HF.
- E : I militæret tager man sig tid til at indlære de forskellige teknikker, og man har et mere tværgående samarbejde. Her svigter skolen, det overlades til gymnastiktimerne.
- MN: Lærerne svigter ved ikke at være opmærksomme på, at elever i timerne sidder helt forrykt, at et bord f.eks. er alt for højt; det har vi ikke tid til at tage os af.
- S : Jeg synes, det er helt forkert at sidde i f.eks. fire timer uden nogen form for motion.
- L : Man kan stoppe i timen og foretage nogle rysteøvelser. Vi har gjort det, og det hjælper også på det faglige udbytte bagefter.
- Sp: Kan noget sådant gennemføres ?
- V : Ja, hvis ikke det bliver ved spredte forsøg, hvis det virkelig bliver bakket op
 - denne del af samtalen mundede ud i en vis munter, men alligevel alvorlig opfordring til også i timerne af og til at stoppe op - f.eks. anbefaledes hoved- og skulderøvelser.

Forsømmelses- og karakterproblemet

- Sp: For at vende tilbage: der blev før talt om, at man havde en kontrolfunktion, der bl.a. medvirkede til, at valgmulighederne begrænsedes. Ville det være ønskeligt at få karakterer ind i gymnastikundervisningen igen ?
- P : For mit vedkommende er det et klart nej, jeg kunne tænke mig dem afskaffet også i realskolen. Man kan ikke komme uden om, at eleverne laver deres sociale rangstige bl.a. ud fra sådanne ting som karaktererne. Specielt et sted som en drengekostskole lægger eleverne meget vægt på, hvem der er gode til forskellige ting og konkurrerer på det.
- B : Karaktererne har jo ikke større betydning, end man selv lægger i dem.
- P : Karaktererne har stor betydning for eleverne. De lægger noget i dem - i øvrigt er det meget svært for os at give karakterer. F.eks. kan den samme elevs evner variere stærkt over for forskellige idrætsgrene.
- L : Karaktererne kan give en bedre kontrolmulighed, og de kan også have en motiverende funktion, men de mange valgmuligheder gør bedømmelse vanskelig; hvad skal f.eks. en skovløber have i karakter ? Men jeg mener ikke at karaktererne er ønskelige.

FNJ: Karakteren i gymnastik skal vel ikke kun gives for den sportslige præstation ?

S : Nej, absolut også for flid og opførsel.

B : Det er muligt, der er kræfter i gang for at genindføre karakterne, men der er i hvert fald langt stærkere kræfter i gang for at få et nyt fritagelsescirkulære. Man ønsker en klarere skelnen mellem aktive, der modtager undervisning, og passive, der ikke gør det. I øjeblikket er det sådan i kommuneskoler, at forældre kan fritage elever i fire uger ad gangen uden lægeerklæring, og det er uacceptabelt, hvis man tager sit fag alvorligt. Her ønsker man nu en lægeerklæring.

Sp: Hvis det er karakterfag, skal der lægeerklæring - ellers ikke ?

B : Jeg mener, det er sådan.

Sp: Har afskaffelsen af karaktererne så devalueret faget ? gjort det til et mindre væsentligt fag i elevernes øjne ?

L : Det var i hvert fald hovedtanken mod karakterafskaffelsen. Man ville godt være med til at afskaffe karaktererne, i samtakt med den udvikling, der var i gang inden for andre fag.

FNJ: For at vende tilbage til forsømmelser: der har været en meget stærk trafik på SUS af elever, der gerne ville fritages - og det vil jeg ikke; det må være sovesalslærerne, der her står i forældrenes sted. Skal de fritages på SUS, er det noget, Dr. Larsen skal fritage dem for.

B : Situationen er meget vanskelig, f.eks. i svømmehallen, hvis nogen klager over ondt i halsen.

MN: Sovesalslæreren kan ikke tage ansvaret. Hvis nogle klager over, de er syge, sender han dem på SUS.

FNJ: Jeg har simpelt hen ikke tid til at stå og afvise alle de elever.

P : Det kan i hvert fald ikke være idrætslæreren, der skal fritage. Det må enten være den, der står i hjemmets sted eller SUS.

FNJ: Det er i hvert fald ikke SUS.

HN: Sovesalslæreren kan ikke tage stilling til om det passer, når op til tyve forskellige møder op og siger, at de har det ikke så godt.

L : Vi er i en vanskelig situation, men der kan komme en dreng, hvor man kan se på ham, at han har det skidt, så giver man ham fri.

VA: I de kreative fag, hvortil gymnastik hører, må man motivere uden karakterer, man kan ikke give karakterer i disse fag. Med hensyn til hvem der skal fritage, om det skal være sovesalslæreren eller ej, så må man nok have nogle retningslinier. Måske skulle man stramme så meget, at hvis ikke Dr. Larsen fritager, så går man til gymnastik.

Sp: For ligesom at slutte debatten om gymnastik som undervisningsfag, inden vi går over til fritidsaktiviteterne: Er det i det hele taget muligt at få noget meningsfuldt ud af 2 x 30 minutter ?

- P : Ja, foreleverneer det. De kan motiveres for senere aktiviteter, når de forlader skolen, der har vi chancen. For læreren kan det godt være frustrerende. De dårlige forhold, der er, er formentlig en af grundene til at gymnastiklærerne bliver trætte i en forholdsvis ung alder.
- L : Man har en fornemmelse af, at timerne i høj grad simpelthen er beskæftigelsestimer, det er svært at lave noget virkeligt meningsfuldt på den korte tid.
- S : Elitegymnaster bliver de ikke, og de prøver tit at undgå at lave noget; men når de er i gang, får de det bedre, så er de glade for det.
- L : Ja, men lærerens situation er ikke god.
- B : Bare eleverne er glade når de går fra timen. Vor eneste chance er at motivere dem til at lave noget efter skoletid, når de går ud af skolen.

Fritidsidræt og konkurrence

Vi var før inde på konkurrencemomentet. Hvis vi nu går over til fritidsidræt, så er den jo udelukkende konkurrencebetonet ?

- P : Man kan ikke komme uden om konkurrencemomentet i idræt, og det synes jeg heller ikke man skal; det presser en selv og kammeraterne til at præstere lidt mere, men man skal ikke støtte konkurrencemomentet unødvendigt, få nogle ting frem hos eleverne, som er negative i det sociale forhold imellem dem, og her bør læreren gøre meget for at dæmpe de modsætninger, der kan komme mellem dem, der konkurrerer på ulige vilkår, fordi de ikke har de samme medfødte muligheder.
- Sp: Sigter vi ikke inden for vort område: kostskoleturneringer af forskellig art m.m., på at blive nr. et ?
- E : Man sigter på at vinde, en god placering øger tilfredsheden.
- S : Det drejer sig trods alt også blot om at være med, og om at være på højde med sig selv.
- E : De er mere tilfredse med at være med, hvis de får en god placering. De aktiviteter, der foregår uden for skoletiden må absolut bygge på konkurrencemomentet. Og for fægtningens vedkommende gælder det ikke, hvad der, før blev sagt, at man kun får fat i de gode.
- B : Hverken minitrampolin, basketballtræningen eller redskabsgymnastikken bygger på konkurrence.
- V : For løberne er der kun den konkurrence, de selv lægger, men de lægger den alligevel, man konkurrerer med sig selv.
- B : Spørgsmålet er : er der et naturligt behov for konkurrencen ? Vi har nok i hele vor fysiske udvikling behov for at vide, hvor vi står, hvad vi nu kan. Vi vil gerne vurderes på en eller anden måde.

- L : I praksis er der ingen tvivl om at konkurrence kan være et umådeligt incitament til at komme i gang med noget. Det bliver en hjælp til at få noget morsomt ud af timen, også for de dårlige.
- S : For pigerne i atletikken virker deres egne tidligere resultater inciterende. De vil ikke være blevet dårligere fra det ene år til det næste.
- P : Disse eksempler lyder positive. Det man i dag kan være ked af, er den måde, konkurrencen bliver benyttet på af samfundsmaskineriet eller visse dele af det: det er dyrkelsen af den, der vinder, som man må bekæmpe.
- Sp: Tit er gode sportsfolk blevet gode præfeker.
- NJ: Der visse egenskaber, der giver mulighed for at dominere på sportspladsen, som de i allerhøjeste grad har brug for som præfeker: koncentration, evnen til at beherske sig, fairness over for den anden part. I øvrigt betyder det på en skole som denne uendeligt meget om vi f.eks. har en god højdespringer, å vil en masse drenge gå ud og træne i højdespring. For at holde idrætten i gang er det nok nødvendigt at kæle for dem, der præsterer det helt ypperlige, og jeg tror, vi udvikler en masse gode egenskaber på en sportsplads.
- V : Man behøver ikke at skabe tabere, fordi der er en vinder.
- P : I skolesituationen kan dyrkelsen af de gode sportsfolk føre til, at de mindre gode bliver hæmmede og tilbageholdende.
- NJ: Det er helt og holdent i lærerens hånd, det er hans opgave at sørge for, at den gode i en time ikke dominerer. Fodbold er her ideel, da man her kan træne holdmoralen.
- P : Ja, man skal bare være bevidst over for, at her er nogle momenter, der kan ødelægge noget for mange af børnene.

Sportens funktion på Herlufsholm

- L : Jeg ville meget gerne ind på betydningen af aktiviteterne her på skolen. Her er det vigtigt at nævne den type drenge, der har svært ved at falde til. Her er det min erfaring, at kommer de blot i gang med noget idræt, næsten lige meget hvor meget de kan, sammen med de andre, så hjælper det uhyre.
- NJ: Ja, det er noget, man altid kan sige til forældre, hvis de er bange for, at drengen ikke vil finde sig til rette: Er der slet ingen sportsgrene, han interesserer sig for? Spiller han fodbold el. badminton. Så er der ingen problemer.
- Sp: Har vi de rigtige tilbud ? Har vi for mange tilbud ?
- VA: Vi har for mange tilbud af samme art. Vort spektrum er alt for snævert. Der sidder 40 - 50 % af vore drenge, der ikke er med i noget af det, fordi de ikke kan honorere de krav, og de har ingen tilbud. Vi mangler aktiviteter for den store gruppe, der ikke er »muskel-minded«.

- Flere: Der er koret, skak- og bridgeturneringer m.m.
- L : Vi kan nok aldrig få dækket helt; det er også forståeligt, hvis nogle ønsker at holde sig fri. Vi skal også passe på barnepigementaliteten. Men de skal lære at træffe et valg, og at et valg binder. Har man f.eks. meldt sig til fægtning, skal man ikke melde sig til noget andet på samme tid.
- V : For de smås vedkommende må det være gavnligt, hvis deres energi de lørdag-søndage, de er hernede, kan få afløb i sport i stedet for at de hænger over et Anders And-blad en hel søndag.
- Sp: Er der dagelever med sportsaktiviteterne, f.eks. i fægtning, som vel er et tilbud, de ellers ikke har ?
- E : Tilbuddet om fægteundervisning gælder i lige høj grad dagelever og kostelever, men jeg tror ikke jeg har haft nogen dagelever med, men det er nok fordi det ligger om aftenen.
- Sp: Giver fritidssporten positiv afsmitning på undervisningen ?
- P : Jeg har ikke kunnet mærke det, men jeg har heller ikke selv endnu haft fritidssport. Jeg håber, det vil kunne give en positiv afsmitning på gymnastiktimerne.
- L : De to ting supplerer hinanden.
- E : Tidligere kunne man i hvert fald i undervisningen have stor glæde af dem, der dyrkede fritidsgymnastik.
- SP: For at vende tilbage: har dageleverne nogen fornøjelse af vore tilbud ? Således at vi kan sige, det har hjulpet til at integrere dem i skolen ?
- HN: Stort set nej, fordi - som Engsby nævnte - den ligger på tidspunkter, der gør deres hjemtransport vanskelig. Det andet problem er, at de interesserede dyrker idræt på klubbasis, og i forhold hertil er det, vi kan tilbyde, primitivt.
- Flere gjorde opmærksomme på, at aktiviteter som badminton og volleyball lige efter skoletid havde stor deltagelse fra dagelever.
- Sp: Er den form for »eliteidræt«, vi driver her, sund, eller kan den føre til skader ?
- DL: Jeg mindes ikke vi i den tid, jeg har været her, har haft nogen, der er kommet til skade ved eliteidræt, men det er klart, at det kan komme, f.eks. som overbelastning af ledapparatet.
- E : Fægtning og gymnastik har udviklet kroppen på mange. Man behøvede ikke engang at spørge, man kunne se på dem, de dyrkede gymnastik. De blev nogle store, flotte, selvbevidste fyre.
- NJ: Netop ved udviklingen af deres selvsikkerhed har atletik og gymnastik nogle meget store fortrin, da de her skal optræde på egen hånd.
- B : Ja, de lærer deres egne grænser at kende.
- SP: Er vi ved at være kommet hele vejen rundt - eller er der noget vi har overset ?

- E : Ja, jeg har en lille ting. Jeg savner den disciplin, der var, da jeg startede, ikke kadaverdisciplin, men den disciplin, der er nødvendig i idræt for at det skal være effektivt. Jeg tror ikke, det har ødelagt nogen at have været underkastet disciplin. Man så, det gav resultater.
- L : Det ville være ønskeligt, om man på en eller anden måde fik anbragt de større elever som medvirkende til at aktivere de små, f.eks. som en slags instruktører, som man tidligere har haft.
- NJ: Her udgør den nye week-end-ordning med rejseweek-end hver anden uge og de mange andre aktiviteter, bl.a. den meget større åbenhed udadtil, en stor virkning. Det er vanskeligt for de store at få tid til at gå ind i et sådant arbejde.
- Sp: Nogen afsluttende bemærkning ?
- B : Det primære er at de leger og går glade fra timen.
- V + NJ: En lidt tam målsætning.
- B : Hvis ikke glæden er der, holder de op den dag, de forlader skolen.



I formningslokalet har Ole Vincent Larsen selv prøvet sine talenter på nogle af de naturobjekter hans elever bruger som model - og ledsager sine tegninger med et »lejlighedsdigt«.



FRAGMENT af en trækrone i formningsløkalet



Standset vækst under håndens levende
celler:

To legemer mødes, det ene amputeret
af saven engang i et forår og skilt fra
sit ophav af saft og løv og lette
spindelvæv.

- Den døde kærtagnes nu mest på afstand
tålmodigt af ivrige blyanter...

- Den mærker det næppe, lukket om den sidste erindring
om en fuglefods fortrolige greb, en lys strube i sang
inden faldet,

og vindens sprog gennem fire årstider...



KOMMENTAR

Rektor Kierkegaard gør i det følgende rede for skolens regler for og syn på knallertkørsel.

Mens vi hele tiden har skønnet at dagdisciplene havde et reelt behov for knallerttransport og ansvaret i forbindelse hermed i øvrigt var hjemmets, ligger landet noget anderledes for kosteleverne.

Indtil 1972 var der totalt forbud mod knallert for kostelever. Disse udtrykte imidlertid gentagne gange ønske om samme muligheder som deres jævnaldrende, og selv om en knallert ikke kunne siges at dække noget egentlig behov for diplene, besidder disse jo adskilligt andet som heller ikke kan komme ind under behov i egentlig forstand (pladespiller, fotoudstyr m.m.) Vi kom da til det resultat at vi ville overlade det til hjemmene at tage stilling til disse »behov« men udarbejdede samtidig i samarbejde med diplene følgende regler:

Tilladelsen gives på den måde, at skolen udsteder et knallertkørekort, som udstedes på følgende betingelser:

1. Forældrenes skriftlige tilladelse
2. Knallerten skal være i forskriftsmæssig stand.
3. Knallerten må kun benyttes af ejeren.
4. Knallerten må ikke benyttes på skolens område, heller ikke i skolens skove.
5. Parkering på skolens område må, selv om det drejer sig om et lille øjeblik, kun finde sted i det særlige knallertskur.
6. Under brug af knallerten skal ejeren altid have kortet på sig.
7. De foran anførte regler skal nøje overholdes. Overtrædelse vil uden diskussion - medføre, at knallerttilladelsen øjeblikkelig indtages, knallerten hjemsendes, og ny tilladelse bliver ikke givet til den pågældende.

Det fremgår formentlig tilstrækkelig klart, af nr. 1, at det er hjemmet, som fuldt ud har ansvaret for at en dipel har knallert på skolen.

Ved hjælp af nr. 2-7 yder skolen sit bidrag til, at eventuel knallertkørsel kan komme til at foregå under rimelige former, og søger desuden at hindre støj-, forurenings- og trafikulemper her på stedet.

Vi mener med disse regler at have vist imødekommenhed over for diplenes ønsker, idet skolen påtager sig et vist arbejde ved udstedelse af knallertkort og ved tilsyn af knallerterne.

Det har i løbet af de år hvor disse regler har været gældende vist sig, at ordningen kan fungere, men vi bestyrkes dog jævnligt i vores skepsis. Knallerter opfattes ikke sjældent - af barnlige sjæle - som legetøj. Knallerter er fristende »låneobjekter«, og skolen har i en række tilfælde måttet skride ind (jvf. kørekortets punkt 3. og 7.). Knallerter frister pilfingre og hærværksmænd og reparationer er dyre. Som det fremgår af andre indlæg i dette nummer tillægger skolen friluftslivet og den fysiske træning overordentlig stor betydning, og knallertuørsel vil i værste fald være en væsentlig årsag til at unge får ringere kondition idag end tidligere.

Disse erfaringer og vurderinger er samtidig baggrund for at knallerter ikke er tilladt i 1. og 2. real (8.-9. klasse) selv om nogle har alderen til det.

Endvidere har skolen afvist dipelønsker om tilladelse til at have bil på skolen. For denne afgørelse taler efter vor mening at bilen er et meget dyrere prestigesymbol end knallerten, samt at risikoansvar problemerne er langt mere komplicerede ved bilkørsel - med kamrater som passagerer.

RUSSISK

Et alternativ til fransk

Til næste år vil skolen kunne tilbyde russisk som alternativ til fransk i gymnasiet. Tilbuddet gælder alle kommende 1. g ere, sproglige såvel som matematikere. Idet følgende vil jeg kort beskrive undervisningen og forsøge at foregribe nogle af de traditionelle spørgsmål vedrørende russisk-undervisningen i gymnasiet.

Timetallet i russisk er ligesom i fransk 5 timer i 1.g og 3 timer i 2. og 3. g I 1.g kommer man igennem grammatikken og et grundlæggende ordforråd. I 2. og 3.g udbygges den skriftlige og mundtlige forståelse og den mundtlige udtryksfærdighed, mens der ikke gøres så meget ud af den skriftlige fremstillingsevne. Man vil stifte bekendtskab med litterære som faglitterære tekster.

MEN: Hvorfor skal man egentlig lære russisk ?

a: Foruden at være en militær og politisk stormagt er Sovjetunionen i stigende grad en vigtig handelspartner for vesten, deriblandt Danmark. Der er ingen tvivl om, at dansk industri går glip af mange ordrer på grund af manglende viden om SU og manglende kendskab til russisk.

b: En mængde vital faglitteratur, især for de naturvidenskabelige områder, fysik, matematik, geologi, biologi, medicin og mange andre områder, er kun tilgængelig på russisk. Matematiske studenter vil derfor mindst have lige så megen gavn af at kunne russisk som sproglige.

c: Det at beskæftige sig med et fremmed lands sprog er også at lære vedkommende land at kende, dets politiske system, dets ideologi, dets befolkning, dets levevis. Dette er især spændende ved studiet af et ikke-vestligt land som SU, der har gennemgået en meget anderledes historisk udvikling end Vesteuropa. De forskellige historiske forudsætninger og snart 60 års socialisme har ikke undladt at sætte sine spor i landets institutioner og befolkningens normer og væremåde.

d: Rent faktisk er det morsomt at lære russisk !

MEN: Er russisk ikke et frygteligt svært sprog ?

Lad mig slå fast: alfabetet volder efter ret kort tid ikke problemer.

Om russisk er svært ? Er tysk svært ? Er latin svært ? Russisk er et kasussprog som tysk og latin. Det har 6 kasus, men f.eks. kun 3 verbaltider (fortid, nutid, fremtid). Hvis man kan finde ud af tysk og latinsk grammatik, kan man også finde ud af den russiske.

Det er klart, at arbejdsbyrden i russisk ikke bliver større end i fransk.

MEN: Kan man nå at lære noget ?

Man når at få et rimeligt fundament, så man f.eks. let vil kunne sætte sig ind i en faglitterær tekst ved hjælp af en ordbog, og man vil kunne klare dagligdags situationer i Rusland.

MEN: Jeg vil gerne lære russisk, men jeg vil også gerne lære fransk. De fleste vil måske mene, at det er nok at kunne fransk. For dem er der intet dilemma: de vælger fransk. Men hvad med dem, der gerne vil lære begge sprog ? Det er desværre ikke muligt for en elev at have begge sprog i gymnasiet. Det ene af sprogene må så læres bagefter. Der er ingen tvivl om, at mulighederne for at lære fransk selv, på aftenskole eller lignende, er langt bedre end for at lære russisk. Hvis man altså gerne vil lære begge sprog, vil det nok være klogest at vælge russisk i gymnasiet og så lære fransk senere.

Beslutningen om valg af russisk eller fransk kan træffes sammen med ansøgningen om optagelse i gymnasiet.

Gunnar Væрге



Normann Jørgensen, administrativ inspektør, lektor m.m. startede naturligvis sin 50 - årsdag (2. nov.) med arbejde på kontoret på klokkeslet, dvs. lidt før alle andre.

Men henad dagen ofte afbrudt, behørigt hyldet af alle fra tømrer til elever. En klasse fik balanceret en lagkage med højt skum til gerningsstedet, og lærerkollegiet lavede festlig sammenstimlen med sherryskål og fødselsdagssang.

»Normann« er jo da også ved at være et feltråb på skolen, og ikke sært al den stund vores administrative inspektør - med skiftende titler, men samme praktiske sans, energi og gode humør - i tidens løb har holdt mange tråde i sin hånd: sovesal i 12½ år, gymnastik og ekstrasport, bord- og lal-inspektion, inventartilsyn, fest- og eksamensarrangementer m.m.m. Han får det til at glide, stærkt endda. Ikke sært at han slider sig lidt hulkindet ind imellem (se ill.)

FOLK OG FÆ

Ved den årlige afstemning blandt eleverne valgtes som repræsentanter til samarbejdsudvalget Christian Lassen, dipel, Ilsa, Jan Wingergård, dapel, Ilmy, og underskolens elever fik gennem udmærket samarbejde og gryende forståelse af demokratisk valgteknik indvalgt Ditlev Wedel-Wedelsborg, dipel, 2. real a. Disse tre elever fungerer i indeværende skoleår sammen med rektor, lektor Normann Jørgensen, lektor Mads Nielsen og adjunkt Hvidtfelt Nielsen.

Pr. 1. november fratrådte cand. phil. Carsten Rose sin stilling som skolens sang- og musiklærer for at hellige sig fortsatte studier. Der er endnu ikke ansat en afløser, og de pågældende timer søges læst på anden måde. Vi ønsker Rose held og lykke til fortsat musikalsk udvikling.

På grund af voksende arbejdspresser ser provst Olesen, Tjæreby, sig desværre nødsaget til pr. 1. januar at frasige sig sine timer i religion. Vi siger provsten tak for godt og hyggeligt samarbejde og byder velkommen til hans afløser, pastor Tom Nielsen, Kvislemark.

Lørdag den 27. november måtte skolens flag igen på halv stang, mens klokkerne i tårnet en sidste gang tonede for endnu en af skolens gamle trofaste medarbejdere. Gartner Jørgensen blev bisat. Gennem en mennskealder udførte gartner Jørgensen dygtigt og samvittighedsfuldt sin alsidige gerning på Herlufsholm, kendt og afholdt af enhver for sit lune humør og sin imødekommende hjælpsomhed. Der bliver en tom plads efter ham. Æret være gartner Jørgensens minde.



Fagligt har Normann altid været et lys (spotlight og fyrtårn, siger diplene, snarere end neonreklame endsige tælleprås) og som pædagog forstår han kunsten at »sætte hoidet op«, hvilket ses på både latin- og gymnastikresultater.

Hjemme får han næppe lejlighed til at spænde fra heller.

Sus er i sig selv et travlt sted og så nær ved alt at det er fristende at »gå til Normann« på alle tider af døgnet.

Når dertil kommer at familieliv med fire børn og hund prioriteres højt forstår man at fru Ragnhild må være en centralt placeret »Dame« - også for andre end diplene.

Det er da også lykkedes parret ved fælles indsats at fylde 100 i år.



Det andet Herlufsholm ØHNEN

I sin hyggelige, meget smagfuldt indrettede lejlighed i Klosterbygningen tager fru Braa imod, smilende og imødekommende som altid. Der kommer sherry på bordet, og meget karakteristisk for fru Braae: Der bliver tændt et lys, gæstfrihed, menneskelighed og hygge, det må der til. Og så fortæller Øhnen, i skolens sprog synonym for oldhønen, altså oldfruen, løst og fast om sig selv og sit alsidige virke på skolen.

»Ja, det er efterhånden blevet til 20 år her. Jeg startede med at gøre rent hos gamle rektor Friis Hansen, men så udviklede det sig jo. Jeg var interesseret i skolen, kunne lide den specielle atmosfære, der var så mange opgaver, syntes jeg, også ud over de praktiske, og så overtog jeg i 1970 vaskeriet og stillingen som oldfrue. Det er nok i skolens hverdag en lidt tilbagetrukket og anonym funktion, rent tøj betragtes vel som en selvfølge, men det skal jo alligevel være der, og jeg kan nu godt lide, at drengene ser pæne ud. Og så giver det også mulighed for en masse kontakt med drengene. Det betyder meget for mig. Jeg har fire damer, som hjælper mig, hvoraf kun den ene bor på selve skolen. Det er jo ikke bare vask og rulning og strygning, det drejer sig om, men også eftersyn og reparationer. Når det efter mit skøn ikke kan betale sig at reparere tøjet, sender jeg det til forældrene med et lille brev. Men der er ofte mange små ting, som drengene selv kunne lave og ville have godt af at lære, at sy knapper i f.eks. Og når de så kommer her og ellers er interesserede, så kan det da af og til lykkes at få listet et par praktiske færdigheder i dem. Skjorterne får vi dog vasket ude, og uldne trøjer og benklæder sender vi til kilorens, det kan bedst betale sig. Men der er såmænd nok endda. Det er i hundredevis

af stykker linned, håndklæder og duge, som skal bruges hver uge. Der bliver skiftet sengelinned hver tredje uge, og hver uge får drengene normalt tre sæt undertøj og sokker og to håndklæder, men de kan sagtens få mere, hvis de blot kommer herover med det snavsede. Sorteringsarbejdet tager også megen tid. Hver dreng har jo sin hylde, hvor det rene tøj anbringes. Bare de ville sørge for, at der var navn på det hele. Alt hvad der i øvrigt bruges på skolen og i køkkenet af håndklæder, duge, servietter etc. sorterer også under os.

Jeg er glad for mit arbejde her, ikke mindst for de muligheder for kontakt med drengene, som det indebærer. Jeg har altid interesseret mig for at have med unge mennesker at gøre, og jeg synes nok, at min tid som tropsfører hos de grønne spejdere og de mange år her har givet mig en vis erfaring og forståelse, men alligevel er der ofte ting og problemer, som kan pine en, noget, som man ikke forstår eller kan klare. Selvfølgelig kan en dreng gennem sin opvækst på en kostskole udvikle sig, blive selvstændig, lære at klare sig, bygge en skal op omkring mig, men efter min mening er der alt for mange, som kommer alt for tidligt på kostskole.

Jeg synes, at forældrene ofte svigter. Når en lille dreng ligger her på sofaen med sit hoved i mit skød og græder, så er der noget galt. Vi kan gøre meget, og vi prøver. Jeg tror, at jeg for mange af drengene står som en slags trøstetante, men det er alligevel, når det kommer til stykket, en alt for kold nødløsning, en utilstrækkelig erstatning for et rigtigt hjem. Heldigvis deles min interesse og min holdning fuldt ud af min mand, Jens. Han er jo vagtmester hos Falck i Næstved, og har mest kontorarbejde nu, men tidligere, da han var redder, havde han ofte drenge med ude i bilerne, det var spændende. Han er dygtig med sine hænder og har meget værktøj, og så kommer drengene jo og får hjælp og vejledning og gode råd, når et eller andet praktisk brænder på. I det hele taget savner vi nok nogle aktiviteter for drengene af mere praktisk art. Mange af dem har virkelig et behov for at udfolde sig på andre områder end de rent boglige. Om søndagen på de almindelige week-ends er det særlig galt. Mange af drengene kommer listende op bare for at få lov til at sidde lidt, lave the, snakke eller i enrum betro sig om et eller andet problem. Jeg tror, de ved, at jeg aldrig misbruger deres tillid. Men det viser, at for mange af dem, specielt de små, betyder det noget med en hånd over håret, en at tale til eller med, en, der vil lytte, en at sidde på skødet hos, og så bare det at få lov til at være med i de praktiske ting i et hjem. Jeg varter dem ikke op, men de ved, at de kan komme og er velkomne. Selvfølgelig er der en del, som aldrig kommer, heldigvis. Meget kan ordnes i en fortrolig snak. En skriftefader er nok en mentalhygiejnisk nødvendighed for de fleste, og mange børn har det jo sådan, at de lettere taler om

deres sorger og problemer med fremmede end med deres nærmeste. Et gennemgående problem er angsten, angsten for de andre, for tilværelsen, for ikke at slå til. Jeg tror, jeg bruger mindst lige så megen tid på drengene som på tøjet, men det er naturligt og rigtigt for mig. Et lille hjertesuk må der også være plads til. Det bekymrer mig noget, at respekten for ejendomsretten synes at smuldre. Det er ikke egentlige tyverier, jeg mener, men hvis man mangler et eller andet, ja, så tager man bare noget andet. Det skaber ikke så få vanskeligheder efterhånden. Vores datter, Lizzi, som jo er student herfra i 72, må nok være blevet noget påvirket af den specielle atmosfære. Hun er lærer nu og bor i Ladby, og hun har gennem årene været med i mange ting på skolen. Det sker da heller ikke så sjældent, at nogle af drengene kigger ind.



Måske bør jeg nævne, at jeg har et lille lager af brugt tøj, specielt gallauniformer. Drengene vokser jo hurtigt ud af tøjet i den alder, og det er dyrt at købe nyt, men der er altså en mulighed for at få byttet et par benklæder eller en jakke, som er blevet for lille, med noget, som passer, måske mod en mindre betaling.

Måske må jeg til sidst have lov til at nævne en ting, som jeg ofte har haft lyst til at sige til forældrene. Skriv lidt oftere til Deres dreng. Alt for mange af dem får sjældent eller måske næsten aldrig et brev. Det skal ikke være en check eller en gave, men et brev, et rigtigt menneskebrev. Det betyder utrolig meget. Gang på gang kommer en dreng med lys i øjnene og betror mig: »Jeg har fået brev i dag. De tænker på mig!« Og jeg får lov at læse med, og vi drikker lidt the og snakker, og hele tiden kommer brevet frem af lommen og bliver læst igen og igen. Må jeg sige det så stærkt, jeg kan: Vi forældre svigter for meget og tænker for lidt på, hvad vi egentlig har med at gøre, små, levende mennesker, som er vores egentlige ansvar. Nå, det går jo alligevel som regel godt, det med at overleve - på trods. Det er en stor glæde for os så ofte at få besøg af »gamle drenge«, som har klaret sig og vender tilbage. Og så går snakken. »Kan du huske....!« Og meget karakteristisk for Øhnen slutter hun med at sige: »Men lad nu være med at skrive for meget om mig. Det er drengene og skolen og hverdagen, det drejer sig om!«



Sylvia

– Når nogen tager noget til efterretning, betyder det vist bare at man smider det i papirkurven!



SKOLEKOMEDIE

Årets skolekomedie løb af stablen fredag den 3. december. Under hr. Mads Nielsens instruktion opførte 2.g. Gogols : Revisoren, og det i en helt enestående opsætning. Intrigen i skuespillet er enkel og populær - en revisor fra St. Peders borg ventes til et lille afsidesliggende guvernement, hvor livet har gået sin stille, sjukskede gang, indtil budskabet om inspektion kommer. Nu må pludselig sygehuset rengøres, de syge gøres raske, disciplin i skolen genoprettes og den korrupte dommer tage sig i agt o.s.v., for at revisoren ikke skal fratage alle deres behagelige embeder. Ved en fejltagelse antages en ung levemand, der med sin tjener er dumpet ind på den stedlige gæstgivergård, for at være revisoren. Han forstår at udnytte situationen og modtager, hvad der tilbydes ham fra alle sider. Han inviteres til at bo hos politimesteren, hvor han både når at lægge an på moderen og forlove sig med datteren, inden han rejser videre. Stor forargelse da det afsløres, at han ikke er den rigtige revisor! Men ikke nok med det. Umiddelbart herefter melder den virkelige revisor sin ankomst....





Straks man kom ind i salen, var stemningen slået an, fordi det grå fortæppe var smykket af store, fænomenalt lavede, løgkuplede tårne i strålende farver (og med samme motiv som på de plakater der var hængt op rundt omkring på skolen), og stemningen understregedes ikke mindst af meget smart udførte programmer, opstillet som et hovedregnskab, i russisk stil, for opførslen.

Dette festlige indtryk blev fulgt op af et balalejkaorkester med et yderst russisk islæt, på trods af deres noget danske pelshuer. Det var et overordentlig fornøjeligt syn at se spillemændene hengive sig helt til deres atrapinstrumenter, mens musikken drønedes ud af højtalene langt over deres hoveder. Og forspillet til komedien blev ikke mindre kedeligt af det indledende foredrag holdt på russisk af H.C. Poulsen, som ved sin lidenskabelige udtale af Smirnoff og Breznev nåede Dirch Passerske højder.

Scenedekoratørerne havde puslet om scenebilledet til det helt perfekte og havde, som noget nyt, bygget scenen ud. Men også i instruktionen mærkede man, hvordan der var kælet for hver en detalje. Således blev et genialt indfald, instruktøren havde fået, komediens højdepunkt. - I scenen, hvor samtlige embedsmænd overrækker »revisoren« gaver, dæmpedes lyset, og som i et drømmeskær, sås de forskellige skikkelser danse og bukke i takt til, den fra skoleballerne så velkendte, lanciers. Ikke nok med at det fik tilskuerne til for et øjeblik at føle sig hensat til Det Kongelige, det så samtidig morsomt ud p.g.a. personernes karakteristiske fremtoninger, - - dommerens besværede, adstadige gang, den høje distræt skoleinspektør, den pebermøagtige sygeplejerske, og ikke mindst de fuldkomment ens tvillinger, Heegaard, der var et sjovt indslag i stykket.

Lige fra købmændene over politimesteren, spillet af Niels de Haas, til Søren Rehhoff som revisoren var skuespillernes præstationer glimrende. De hændelige uheld, størstedelen af alle skolekomedier plejer at brillere med, udeblev. Dog lige med undtagelse af en ren bagatel fra den gamle tjener Osips side. Denne bærer en tung kuffert ind på scenen med den møje, som en gammel mand ville have haft, hvorefter han retter sig op for med stuepigens hjælp at bære den ud igen, nu holdende hanken løst i to fingre!!

Traditionen tro burde jeg som 3.g er hævde at sidste års skolekomedie langt overgik denne - men det falder mig faktisk svært.

Kirsten Wohlfahrt Andersen, 3s.

TE DEUM

Te Deum Laudamus = Dig, Gud, lovsynger vi er en ældgammel hymne fra den såkaldt ambrosianske skole, idet den tilskrives en af de betydelige biskopper, Ambrosius af Milano, 340-97. Den har gennem de århundreder været brugt som den kristne kirkes takke- og sejrshymne, stadig som led i den katolske kirkes messe, og har givet inspiration til mange senere gen- og omdigtninger. Den har måske sit oprindelige udspring i Den Gamle Kirkes salme. Den foreliggende tekst er en dansk oversættelse af Herluf Trollemors omkring 1560 Den musikalske udformning har givet været af gregoriansk ti snit, men i begyndelsen af dette århundrede skabtes den stadig bruges på Trollemors den 14. januar, af skolens daværende musiklærer Sophus Wiig. Musikken er præget af den anglikanske tradition. Der foreligger en version fra 400-års jubilæet i 1940, komponeret af daværende lektor Juul-Møller gendigtede teksten, og organist Anders Jørgensen, inspireret af den gregorianske tradition, komponerede en ny udgave.



AVIGNON - ROM - ATHEN

I november var elever fra 3. g. på forskellige klasserejser til det sydlige. KONTAKT bad nogle af deltagerne dække rejserne og kan her bringe førstehåndsindtryk.

3 sa - AVIGNON

På trods af alle de medlidende ytringer fra folk, der fandt, at en tur til Avignon i tog måtte være en dødssyg oplevelse, fik 3gsa en mægtig dejlig tur på ialt 8 dage. Efter 26 timer i tog var det helt rart at finde middagsmaden og rødvinen på bordet ved ankomsten til ungdomscentret »le Chateau«. Ugen gik med et par udflugter til blandt andet Chateau-neuf du Pape og Middelhavet. De andre dage var delvis til fri disposition, efter at de ting, der var seværdige i Avignon var besøgt.

Selvom regnen i flere dage strømmede ned over vores hoveder i tove, var humøret højt, og man fandt varme over thekoppens damp i en hyggelig café. To gange havde filminteresserede søgt tilflugt i biografens bløde stole og fik sat opfattelsesevnen på en hård prøve, da filmene var på fransk.

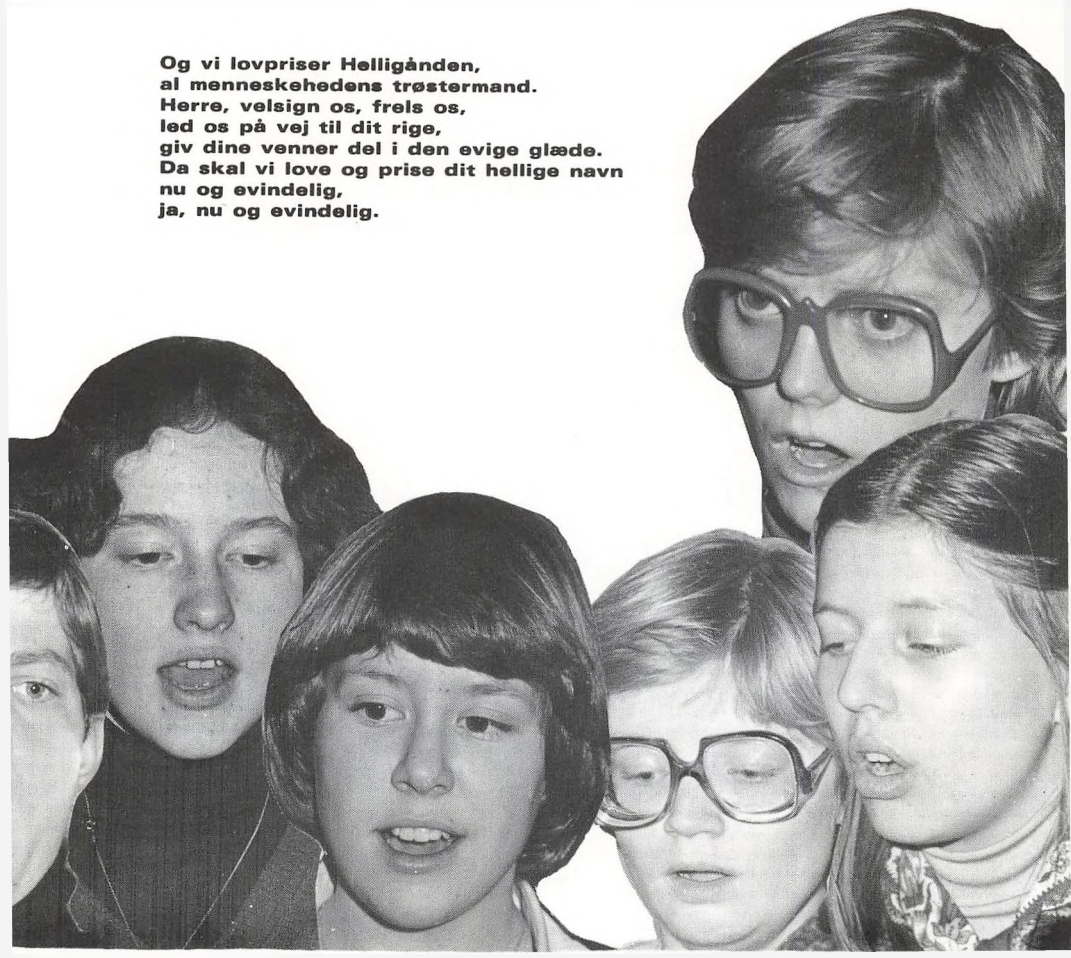
På vores spændende men våde heldagstur sydpå var første stop Les Beaux, en ældgammel by, med hyggelige butikker med provancalske varer. Derefter turen til Les-Saintes-Maries de la Mer med oversvømmelser, kirke, Middelhav og våde sko. Inden denne by havde vi lagt vejen omkring Arles, hvor der var gamle bygningsværker fra romertiden, der skulle med på ihærdige fotografers film. På turen ned mod Middelhavet passerede vi det flade landskab ved Camarque med dets interessante dyreliv som f.x. flamingoer og heste, der hævdedes at være vilde.



O Gud, dig lover vi,
dig bekender vi som herre.
Folkeslag lovsynger dig som fader
i evighed.
Keruber og serafim, alle engle i himmerig,
priser dig nu og til evig tid:
Hellig, hellig, hellig,
er du, herre Zebaoth.
I himmelrum og på jorden hersker din væld og visdom.

Alle dine profeter og dine apostle med dem,
din store martyrskare
lover og priser dit hellige navn,
ja, din kirke på jorden
synger dig, vældige Gud, til ære.
Og vi priser din søn, den enbårne,
Jesus Kristus,
som overvandt døden og oplod døren
til himlens rige,
sidder nu ved sin faders højre hånd
med evig magt og ære.

Og vi lovpriser Helligånden,
al menneskeheds trøstermand.
Herre, velsign os, frels os,
led os på vej til dit rige,
giv dine venner del i den evige glæde.
Da skal vi love og prise dit hellige navn
nu og evindeligt,
ja, nu og evindeligt.





Efter besøget i Les-Saintes-Maries de la Mer gik turen til Aigues Mortes som var en tiltalende by, ikke mindst fordi det var tørvejr, mens vi var der. En imponerende mur omgav byen, hvorfra man havde udsigt over et smukt landskab og en uforglemmelig solnedgang.

Aftnerne i Avignon gik med smådrinks på Holiday Inn (et nærliggende amerikanskpræget hotel) og kortspil indenfor centrets vægge. En aften gik med et diskotekbesøg. Et yderst eksklusivt men hyggeligt sted, hvor Avignons ungdom hurtigt blev trængt i baggrunden på dansegulvene til fordel for »Danmarks-holdet«, hvis dansevaner ikke stemte så nøje overens med franskmændenes, hvilket kunne ses på omkringstående tilskuere.

Hjemturen forløb godt og med højdepunkter som det lækre tog fra Avignon til Valence og sneen ved Grenoble.

Turen står som en uforglemmelig oplevelse for os alle, ikke mindst p.g.a. Erik Anker Niensens og Karen Fanos glimrende tilrettelæggelse og ledelse af turen. To helt uundværlige for en vellykket tur.

En rejse som fremkalder et ønske om en lignende tur, men dette forbliver vel kun ønsketænkning ?

Christina Bernstein 3sa

BÅND-BANDEN I AVIGNON

Når vi valgte at rejse til Frankrig, var det i høj grad også for at praktisere vores noget (det vidste vi på forhånd) teoretisk prægede skolefransk. Men selvom man befinder sig i et fransktalende miljø, kan det jo være sin sag at få taget sig sammen til at rulle ud med storslåede formuleringer og relevante spørgsmål. Som regel ender det jo med, at man kun strækker sig til et spagt: merci beaucoup, eller kommer så vidt så man spørger: do you speak English ? Derfor besluttede nogle af os til at tage båndoptagere med og forberede et mindre interview. På den måde ville vi kunne komme i kontakt med lige præcis de mennesker, vi ville.

Interviewet bestod således af spørgsmål som fx: Hvad er Deres arbejde? Er De tilfreds med at bo i Avignon ? Hvad laver De i Deres fritid ? Hvilke associationer får De, når vi siger Danmark ? Har Deres kone/mand arbejde ?

På Place Pie var der torvedag, så her var det oplagt at begynde at udsøge sig ofre! De mest villige var en lille gruppe trotskijster, der samlede underskrifter ind, og som , måske af kedsomhed, fortalte ivrigt og prøvede at finde seriøse svar-dog lige med undtagelse af en lærer, som hævdede, at han kun brød sig om at bo i Avignon, når solen skinnede, og på spørgsmålet om hvad han lavede i sin fritid, svarede: »Je fait l' amour!«

For ikke at få et alt for ensidigt billede af byens borgere, interviewede vi også tre politibetjente. De var særdeles hyggelige at tale med og forbandt ikke, som vi havde ventet, Danmark med pornografi, men derimod med et højt udviklet socialvæsen.

De sidste, vi interviewede, var fire piger på 10-12 år, som med skingre stemmer sang Sur le pont d' Avignon og gjorde grin med vores udtale, det var næsten mere end vores stolthed kunne bære..... Men det bevirkede faktisk, at vi under resten af opholdet forsøgte at forbedre vor intonation.

Kirsten 3.sa

Men man skal ikke udskyde det hele tiden, for så kommer man aldrig i gang, og 8 film er både mange og lange.

Et andet handicap for os var, at vi slet ikke kendte det apparat vi havde med. Vi fik først instruktion i brugen af det den sidste skoledag før afrejsen, og derfor kunne vi ikke nå at prøvekøre det.

Men på trods af vejret og vores ukendskab til apparatet er ingen af filmene blevet sorte. Selvfølgelig er det ikke blevet lige godt alt sammen, men det må vi prøve at opveje i det arbejde der er tilbage: at splejse alle 8 film sammen til en forhåbentlig seværdig film.

Filmholdet 3sa

3sb - ROM

DELTAGERE:

Provst Andreas Olesen

Klasselærer Wohlfahrt Andersen og fru Wohlfahrt Andersen

Lærer Jørgen Hvidtfelt og Lone Hvidtfelt

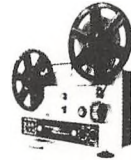
3.gsb.

Efter en vel overstået flyvetur landede vi sidst på eftermiddagen tirsdag den 9.11. i Ciampino-lufthavnen, der ligger 16-17 km uden for Rom. Vi blev befordret ind til byen med bus ad Via Appia, den vel nok mest kendte af Roms antikke indfaldsveje, og undervejs indsugede de, der kunne holde øjnene åbne, de første fremmede indtryk.

Ankomne til hotellet, der lå ca. midt imellem Peterskirken og Piazza del Popolo, spiste vi aftensmad for straks derpå at begive os ud på en aftenvandring, der først og fremmest forte os til Peterspladsen, der er et imponerende skue - selv i tuskørke. Derefter travede vi lidt rundt for ligesom at fornemme atmosfæren og orientere os i nabolaget og vendte så tilbage til hotellet for at gå i seng.

Onsdag morgen startede så det egentlige program efter en mildest talt uspiselig morgenmad, der bestod af knaldhårdt, usaltet brød, margarine og absolut udrikkelig »kaffe« eller tynd te.

Vi satte kursen østpå mod Piazza del Popolo og besteg Monte Pincio, hvorfra vi havde et desværre lidt diset vue over Rom. Herfra slog vi et slag nedover Den Spanske Trappe, hvor fidusmalere og smykkesælgere allerede havde taget opstilling. Videre gik turen gennem butiksgader, ind i kirker, forbi det prægtige Pantheon og Trevifontænen samt en masse andre seværdigheder.



ET ER AT LAVE EN DREJEBOG - noget andet er at følge den

Vi var straks fire, der meldte os, da klassen fik at vide, at vi kunne få 8 smalfilm og låne et filmsapparat af skolen til vores Frankrigstur. Det kunne da være skægt og samtidig interessant at filme Avignon og dens omegn!

Men ak - hvilket stort arbejde det faktisk var og er! Der er nemlig lang vej til den sammensplejsede film med tilhørende musik.

Vi startede med en planlægningsaften, hvor vi lavede en form for drejebog. Vi havde fået nøje indprentet, at det ikke skulle være 3sá s tur til Avignon, der blev skildret, men en film, der fortalte om Sydfrankrig og specielt Avignon. Filmen skulle gå i skolens arkiv og bruges i franskundervisningen.

Vi gennemgik de udflugter vi skulle på og fandt ud af, hvad der kunne være interessant at filme. Vi havde som sagt 8 film at råde over og prøvede allerede den aften at fordele dem. »Hvis vi bruger 2 film på selve Avignon og 3 film på udflugterne, så har vi 3 film tilbage til mennesketyper og typiske franske optrin.« Der tænkte vi for eksempel på franskmænd, der spiller boccia eller en, der kommer gående med sine lange og uindpakkede flutes under armen.

Nu var det planlagt i grove træk, så skulle det nok gå. Vi blev klogere!

Et er teori, et andet er praksis.

Det viste sig nemlig hurtigt, at det er umuligt at følge en drejebog nøje. Man kan for eksempel ikke afsætte en film til mennesketyper, for de dukker op midt i, at man filmer pavepaladset i Avignon. Derfor var vi nødt til at gå let henover drejebogen og bare filme løs. Det giver så et større klippe og splejsearbejde bagefter.

Desværre er vejret ikke noget, man kan gardere sig imod, og det var gennemgående dårligt hele ugen. De to dage vi var på udflugter, øsede det ned, og de andre dage var det tåget. Først den allersidste dag skinnede solen fra en dejlig blå og skyfri himmel. Det var den dag vi skulle have filmet det hele, men det kunne vi jo ikke vide fem dage for!

Vi turde ikke blive ved med at udskyde det, og hvis vi havde ventet, havde det sikkert også regnet den sidste dag. Desuden var vi tvunget til at filme på udflugterne, vi kunne bedre udskyde selve Avignon, for der kom vi hver dag.



Hver formiddag blev der arrangeret faste ture, som alle deltog i. Eftermiddagen kunne man disponere frit over. For det meste blev der tilbudt ture under en eller flere læreres ledelse, og man kunne så tage med eller lade være, alt efter humør og temperament. De fleste af os tog imod disse tilbud.

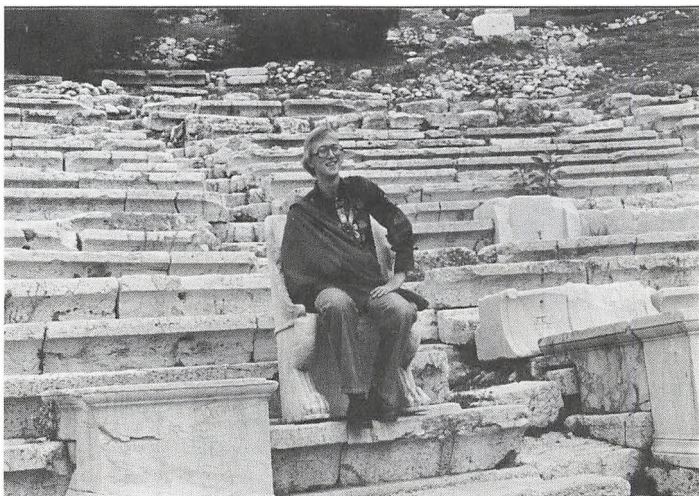
Dagene galopperede afsted. Vi var i utallige imponerende kirker, i Colosseum, på Vatikanmuseet, på den protestantiske kirkegård (hvor bl.a. Keats og Shelley ligger begravet), på etruskermuseum og på bustur i Campagnen. To af turens højdepunkter hvad seværdigheder angår var, da vi var nede i »det allerhelligste« under Peterskirken, og da vi overværede en saliggørelse i samme kirke.

Udstyret med speciel tilladelse, der var opnået efter mange skrivelser og diskussioner på Højeste sted, blev vi lukket ind af en bagindgang og steg ned i de underjordiske dele af Peterskirken.

Vi endte i den Gravgade som den første Peterskirke blev bygget på. Det var meget spændende, og visheden om at »normale« turister ikke får disse klenodier at se, gjorde det ikke mindre spændende. Saliggørelsen af den spanske Maria di Gesu Lopez var også en begivenhed, der var spændende at overvære. Den enorme kirke var godt fyldt, og både biskopper, præster, kardinaler, munke, nonner, kordrenge og selvste paven deltog, alle i fuldt ornat.

Om aftenen etablerede vi vore egne forlystelser, for det meste på hotellet, da nattelivet i Rom ikke er værd at spille penge på. Og efter en pragtfuld uge med masser af billig, hasarderet buskørsel, god vin, god mad og spækket med nye indtryk, pakkede vi vore kufferter og kørte ud af byen som vi var kommet. På grund af strejke kom vi først afsted sidst på eftermiddagen, og som på ankomstdagen skinnede solen, da vi kørte ud af Via Appia. Klokken 2.30 ankom vi trætte til Herlufsholm efter en begivenhedsrig tur. Vi siger tak til de lærere og lærerkoner, der tog med os og ledede turen præcis som sådan en tur skal ledes.

3.gsB.



Lønborg i Dionysospræstens højsæde i Dionysosteatret i Athen.

3. mx ATHEN

Af økonomiske grunde kunne hotellet begribeligvis næppe betegnes som værende den rene luksus, men hvert værelse var dog udstyret med et lille frimærke af en beskidt altan ud til en uhyre larm fra gaden og et badeværelse af en sådan art, at der blot krævedes en udpræget balancekunst for at ordne det fornødne, grundet manglende skruer og deslige. Med en vis sans for slusesystemer kunne man endog gå i brusebad uden alt for store oversvømmelser.

Onsdag var helliget Akropolis, hvor små uniformerede grækere med fløjter ivrigt piftede efter os, hvis vi kom for nær de forskellige templer, der var ved at hensmuldre i den fantastiske os og foruening, der præger byen. Vores udmærkede filmhold regerede rundt med os for at få os til at se naturlige ud, da vi forlod stedet, og vaklede efter os med alle deres stativer, apparater og båndoptegeren ned til Odeion-teatret, der havde lukket, hvilket jo i den grad er typisk, så det undrede ikke nogen. Vi fik dog set Dionysosteatret og fortsatte til Olympeion, hvor vi skiltes og holdt fri resten af dagen.

Man vænnede sig hurtigt til bare at pukle afsted over gaden uanset lyssignaler og biler, der anvendte de mest opfindsomme horn i betydeligt omfang, også selvom de holdt parkeret. Der var biler, busser og sporvogne overalt og på alle tider af døgnet, hvilket resulterede i en fantastisk larm, dis og snavs i lange baner. Isandhed en udpræget kaotisk by.

Aftnerne tilbragtes dels på Tavernaer i den gamle bydel og dels på diskoteker, der til forveksling lignede de hjemlige. Lige så meget larm og cigaretrøg samt for lidt plads og minimal belysning.

Som følge af et lidt hektisk natteliv begyndte trætheden at melde sig hos nogle allerede torsdag, men det lykkedes dog at samle folket kun en halv time for sent og begive sig afsted til Agora, hvor Hans guidede energisk i en times tid, og afsluttede på museet. Herefter gik vi til Romersk Agora og Hadrianbiblioteket, der denne dag skulle have gratis entré. Det skabte dog ikke den helt store rørelse, da det viste sig at der var lukket for offentligheden den dag. Eftermiddagen tilbragtes for mange med at sove, og for enkelte energiske mennesker på nationalmuseet.

Fredag var fredag, der egnede sig udmærket til at gå vild i byen, gå på konditori eller tage med en tur på landet.

Vi tog en lokal bus til Dafni og Eleusis om lørdagen og fik en lille forsmag på hvor mange mennesker det er muligt at stuve sammen på meget lidt plads. De af os der stadig besad trangen til at bevæge fødderne besteg Lykabettoshøjen om eftermiddagen.

Søndag havde Hans udtænkt en heldagstur til Mykene med lokalt tog og absolut private fødder. Samtlige deltog på denne tur, måske p.g.a. at det var buddingedag på hotellet.

Med et tilpas energisk udtryk indkøbte vi 50 tørre kringler til turen, spankulerede til stationen, købte ståpladsbiletter, da alt hvad der havde med siddepladser at gøre var totalt udsolgt, og masede ind i toget, der var stopfyldt af diverse kufferter, pakker, store papkasser, i det hele taget en del ting man normalt ville foretrække en flyttevogn til, og ikke mindst en mængde grækere, der har en noget særegen duft. Turen til Mykene tager det beskedne tidsrum af 3 timer.

Da vi nåede Mykene havde vi alle en fornemmelse af ørken i hals og mave. Efter en varm spadseretur op ad bjerget betragtede vi interesserede løveporten, der ligner billedet i oldævlbogen i forbavsende grad. Efter at have fundet alt hvad vi havde af lightere og tændstikker begav vi os på en tvivlsom opdagelse ned i cisternen, hvor vi efter at have maset hele vejen ned ad ødelagte fugtige trin så en meget nydelig våd væg og puklede hele vejen op igen med fare for at vade ind i nogle temmelige kraftige jernstivere. Toget var en halv time forsinket og det var efterhånden blevet temmelig køligt, men vi fik hurtigt varmen igen, da vi kom ind i toget, der var ligeså fyldt som om morgenen. Det er faktisk muligt at spille 31 tre timer i træk, stående. Vi var hjemme kl. ca. 22.

Mandag var vi ikke alt for oplagte og ordnede Kerameikos samt 3 byzantinske kirker på rekordtid. Filmholdet klarede endnu en naturlig optagelse.

Nogle tog til Piræus om eftermiddagen andre ordnede diverse indkøb eller sov.

Aftenen tilbragte klassen samlet først på vores »stamtaverna« hvor vi efterhånden kunne alle de græske folkemelodier udenad, og derefter på diskoteket hvor vi fik »special price«, hvilket vi fandt, alt taget i betragtning, meget rimeligt.

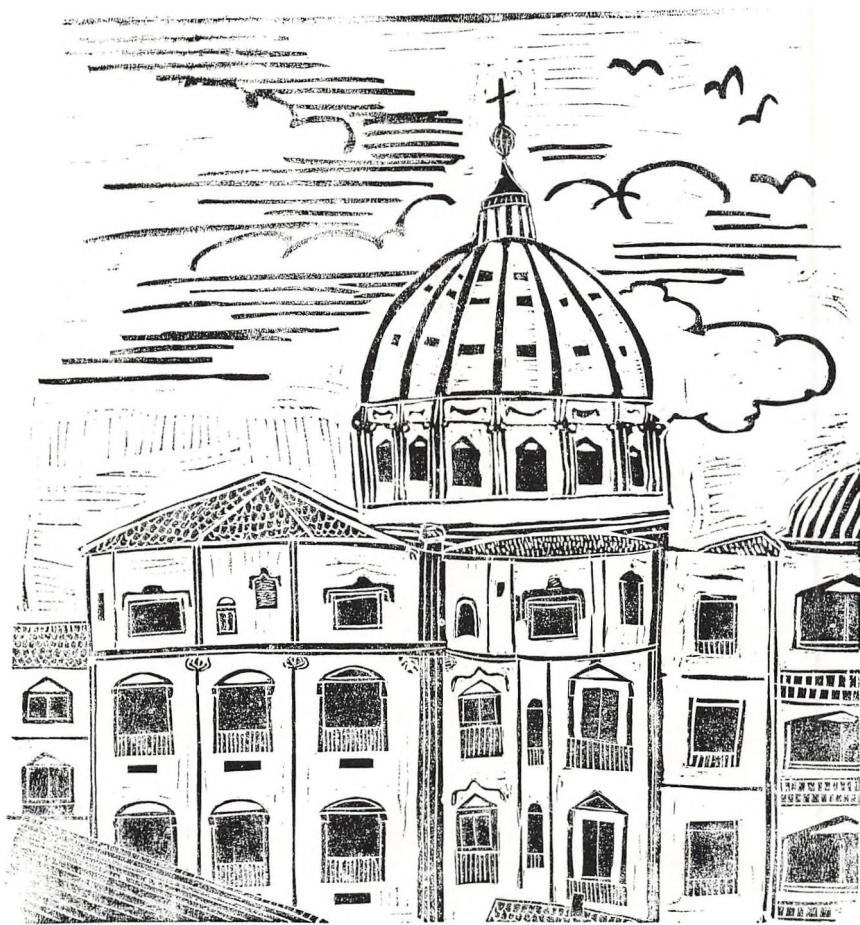
Tirsdag pakkede vi med stor beklagelse sammen og indtog for sidste gang den noget tilfældige morgenmad i det lille rum, der af en eller anden uforklarlig grund kaldtes en bar.

Bussen til lufthavnen kom først kl. 14.30, og inden da nåede hotellet at få udsolgt i øl og orange juice. Vi var enige om at vi ville savne deres sugerør på størrelse med et kraftigt nedløbsrør og deres sandkage om morgenen.

Trætheden prægede forsamlingen, men vi var enige om at det havde været en aldeles pragtfuld tur.

Helle Trolle Ingvorsen





"Petuskirken"

Niels de Haas

1976

Linoleumssnit gjort i formningslokalet.

SET OG SKET

AUGUST:

21. Fugleskydning, som sædvanligt godt vejr og mange gamle elever. Den traditionelle fodboldkamp mod de gamle vandtes - utraditionelt- af skoleholdet med 2-0.

SEPTEMBER:

6. 2.REAL I Det Kongelige, hvor man på gamle scene så Carl Niensens opera »Maskerade«, bygget over Holbergs skuespil. At det var en opera overraskede nogle, og første akt gik tungt, derimod var tredje akt med den store opsætning, hvor alle Det kgl. Teaters tre kunstarter deltog, en betagende oplevelse - også for 2. real
9. Film i Vueblo.
16. Den efterhånden traditionelle velkomstaften for 3. real/lg. Atter i år en stor succes.
22. Film i Vueblo: Tre døgn for Condor.
29. Skoleholdet i fodbold indledte kostskoleturneringen med ude at tabe 1 - 0 til Haslev.
Film i Vueblo: Lucky Lady.

OKTOBER:

3. Den »rigtige« fodboldkamp mod gammelherlovianerne, der tørstede efter revanche for det forsmædelige »fugleskydningsnederlag«. Det lykkedes kun halvt: resultatet blev uafgjort 4-4 (vore mål scoret af Lars Christensen og Jacob Normann Jørgensen, to til hver).
7. Fodboldholdet fortsatte kostskoleturneringen med ude at tabe 5-2 mod Stenhus (Lars Christensen og Jacob Normann Jørgensen scorede hver et mål).
Som fællesarrangement for 3. real/gymnasiet gav pianisten Damgaard Madsen koncert i festsalen.
Film i Vueblo.

12. Et nyt nederlag for fodboldholdet. Denne gang hjemme med 5-3 til Birkerød (Kim Eriksen, Lars Christensen og Michael Tetzlaff var målscorere).
13. Film i Vuebio: Jeg hedder stadig Nobody.
28. Fodboldholdet sluttede efterårssæsonen med ude at tabe 5-2 til Sorø (Jacob Normann Jørgensen scorede begge mål).
30. Forældremøde for 7. kl. - 3. real. Som sædvanligt glædeligt mange forældre.
31. Den 30. og 31. oktober drog spejderne til den gode lejrplads hos skovfoged Hansen i Stenskov. I dejligt efterårsvejr udvikledes mange interessante opgaver og praktiske lejrarbejder. Ikke mindst madlavningen under primitive forhold er en udfordring til og træning i planlægning og samarbejde. En sækfuld levende ål skabte ikke så få problemer.

NOVEMBER:

11. Som noget nyt holdtes et møde med kolleger fra Sorø, hvor fælles problemer af kostskolemæssig art drøftedes. Maskinchef P.D. Johansen fra »Dansk Skibsadoption« holdt foredrag for 7., 8. samt 2. real om »moderne polarfart«. P.D. Johansen fortalte livfuldt og interessant om sine farefulde sejlads, der bragte os til begge verdenspoler. I arktis deltog vi i geologiske og arkæologiske undersøgelser og hentede desuden blymalm fra Mestersvig i Østgrønland. I antarktis var det videnskabelige ekspeditioner for den australske regering, vi hørte om. Maskinchefen krydrede, under åndeløs spænding, med oplevelser fra sin tid i allieret konvojtjeneste under 2. verdenskrig. Foredraget, der var ledsaget af Johansens private lysbilleder, var en stor oplevelse, blot var de to timer alt for kort til at tilfredsstille spørgelysten hos de videbegærlige diple.
- 9.-12. Terminsprøver for 2. og 3. real
- Den 10. november afholdtes den årlige klapjagt i skovene omkring Herlufsholm, og traditionen tro deltog diplene fra 7. klasse som klappere. Der blev nedlagt 150 stk. vildt.
10. Film i Vuebio: Hævn for Dollars
 12. Formidlet af Hanne Fischer Hansen var 2. real og 1. sa i ungdomsteater. Forestillingen var: Sammen kan vi.

13. Film i Vueblo: S.O.S. Nordpolen.

17. Film i Vueblo: En mand går amok.

17. Den 17. november samledes diplo og lærere til den festlige vildtaften, hvor en god del af fasanerne fra kløjagten blev serveret, som sædvanlig kyndigt og lækkert tilberedt af frk. Jensen og hendes stab. Efter middagen samledes lærerne til kaffe i forstanderlejligheden, og elevrådets traditionelle underholdning bestod i år af filmforevisning i Helen-Hallen.

26.-30. Terminsprøve for 3.g.

DECEMBER: Som årets skolekomedie opførte 2. g (instrueret af 2. og 3. lekt. Mads Nielsen) Gogols Revisoren (se andetsteds) Den 3. var 2. g's forældre indbudt til at se

forestillingen og til at deltage i den følgende bespisning og fest.

9. Første omgang af den amputerede kostskoleturnering i håndbold. Vi mødte ude turneringens anden deltager Stenhus. Holdet fra 1. - 2. real tabte 12-6, Gymnasie/3.real-B holdet tabte 16-6, mens A holdet vandt 18-9.

11. Forældremøde for gymnasiet. Atter en gang glædeligt overraskende mange forældre.

13. Juletelegram fra skolens adoptionsskib, M/S Bretagne, der holder jul i Lagos.

14. Den 14. december afholdtes det årlige Spejderjulemøde, en afslappet hyggeaften med lys, noget godt at spise, opgaver og konkurrencer og mange morsomme og fantasirige underholdningsindslag af patruljerne. Alt sammen et led i den løbende konkurrence om vandrepræmien, det store horn, som i øjeblikket indehaves af Uglerne, og hvortil der blot knytter sig den betingelse, at der skal blæses i det ved enhver given lejlighed.

15. Skolen deltog med to hold (yngre og ældre) i skoleturneringen i basketball. Ældre gruppe slog Vordingborg 29-18, men tabte derefter til Næstved 46-30. Yngre gruppe slog først Vordingborg 33-10, og derefter Næstved 25-24 (efter forlænget spilletid - den ordinære kamp sluttede 23-23) og går således videre i turneringen.

16. Som noget nyt spillede en gammelherlovianerkamp i Volleyball. De gamle har dog næppe været i stærkeste opstilling, da skoleholdet vandt let med 15-6 14-16 15-7 15-10.
17. Om aftenen holdtes rundt om på sovesalene den traditionelle afslutning med forskellig underholdning og med ikke-sovesalslærere som gæster.
18. Juleafslutning i kirken. Det voldsomme snefald forhindrede desværre korets dirigent i at nå frem, så vi måtte undvære en gentagelse af de sidste års succes.

JANUAR:

17. Film i Vueblo: Missouri Breaks.
14. Trolledag med bal for skolens elever om aftenen.

I november måned har skolen haft en ophængning af moderne dansk malerkunst, formidlet af Direktoratets vandreudstilling.

Der har gennem efteråret foregået teoriundervisning til kørekort på skolen, ligesom Tage Reedtz-Thott, Gavnø, har givet teoriundervisning til jagtprøve.

Hver 1.g har modtaget 6 timers undervisning i s t u d i e t e k n i k . Det er meget væsentligt, at eleverne på et tidligt tidspunkt får disse timer, som ikke alene skulle kunne hjælpe dem i det daglige arbejde, men også gavne dem under eksamensforberedelsen og ved selve eksamen. Der er fra i år kommet en ny bestemmelse om at eleverne ved eksamen i de fleste fag må anvende noter fra klasseundervisningen i forberedelsestiden. Derfor får eleverne nu mere end nogensinde brug for at kunne tage gode noter.

De 6 timer i studieteknik er i år blevet fordelt på følgende måde: 3 timer i notattekni k, 2 timer læseteknik og 1 time indlæringspsykologi. I notattekni k gennemgås først læreprocessens forskellige faser, herunder fordel en ved at tage noter! Eleverne får et forslag til en metode, som de bør afprøve i en måneds tid for derved at finde deres egen metode. Dernæst arbejder vi med 2 forskellige former for forlæg: eleverne prøver at tage noter til et foredrag og gennemarbejder i grupper hinandens noter og hovedinddelinger. De prøver også at tage noter til tekster, hvilket undertiden vil sige i selve teksten, nu hvor der anvendes mange fotokopier i undervisningen.

Her arbejder vi bl.a. med at finde nøgleord. I læseteknik taler vi om læseprocessen, om læsehastighed og om hvilke faktorer, der kan virke hæmmende for læsehastigheden og evt. give problemer for enkelte ved at gøre lektielæsningen uforholdsmæssig lang. Eleverne får en øvelse i læsehastighed, og de forsøger at øge den først fundne hastighed ved »fartkort«. Vi beskæftiger os også med forskellige læseformer og taler om, hvornår det er mest hensigtsmæssigt at anvende disse. Det gælder naturligvis ikke blot om at kunne læse hurtigt!

Timen i indlæringspsykologi anvendes til at tale om hukommelse og glemsel. Vi ser på glemsels- og indlæringskurver og diskuterer forskellige forsøg.



I 3.g har eleverne i *erhvervsorientering* arbejdet med det oplysende materiale: erhvervskartoteket, brochurer, studiehåndbøger m.m..

Eleverne i 2.g (= 2. my) har også arbejdet med materialet, men har dog først haft mere generelle emner.

For det første i valg af uddannelse og erhverv, herunder undersøgelse af personlige og ydre faktorer, der må tages i betragtning, den enkeltes prioritering af krav til tilværelsen, og arbejde med en valgmatrice. For det andet en gennemgang af langvarige uddannelser samt beskæftigelsesmuligheder, prognoser, adgangskvotienter m.m.



Alliancevåbener for Birgitte Gøye, til højre (hvide skaller i blå felt), og Herluf Trolle; dette sidste er courtoisievendt.
Tegning af Jan Raneke til Herlufsholm Skole.

GØYEVÅBENET OG IBSSKALLEN

I fortsættelse af sidste Trolle-nummers artikel om Trollevåbenet bringes her en redegørelse for Ibsskallens historie og slægten Gøyes våben, som bygger på ud-drag af en artikel herom af red. Sven Tito Achen (*Heraldisk Tidsskrift*, Bd. 2, nr. 17, 1968).

Helt modsat trolden er *muslingeskallen*, ofte kaldet *Ibsskallen*, en af de alleralmindeligste figurer i heraldikken. F.eks. i England er den en dominerende figur i ca. 4% af alle våbener, d.v.s. i mindst 2000, måske adskilligt flere.

Det ældste bevarede eksempel i Danmark på et våben med tre muslingeskaller anbragt skråt i skjoldet er fra 1264 *Mogens Gøye* til *Krenkerup* (på Lolland), der levede i 1300-tallets anden halvdel, førte nøjagtig samme våben, og er den første autentiske Gøye. Han var Birgittes farfars farfars far.

Birgitte Gøye er født omkring 1511, og døde 1574. Familien Gøye uddøde 1698 med Birgittes farbroders sønnesøns sønnesøn, geheimråd *Marcus Gøye*, hvis kiste står under det pompøse monument i Herlufsholm Kirke.

Slægtsnavnet er benyttet allerede fra 1300-tallet. Det blev stavet forskelligt (Gøye, Goye, Gøyde, Giøde, Gjõe, Giøe, Giø, Gyø, Gye, Gøy, Gøe), men det synes sikkert, at det bør udtales med to stavelser. Navnets betydning er uklar, men det har i hvert fald ikke noget at gøre med *en gøg*.

Hvorfor tog den første våbenføre Gøye tre muslingeskaller som sit mærke, anbragt på skrå i skjoldet ?

Herom vides der desværre intet. Om et stort antal af de muslingeskaller, der figurerer i andre våbener ved man imidlertid, at de har en forbindelse med helgenen *St. Jacob*, og man tør derfor måske også for Gøjevåbenets vedkommende tro på en sådan sammenhæng I alle fald er *Ibsskallens* historie værd at fortælle.

St. Jacob og hans skal

»Ibsskallen« siger vi, og vi ved alle, hvad der menes: pilgrimmenes kendetegn, muslingeskallen, opkaldt efter *Sankt Ib* eller *Sankt Jacob*

I gennem middelalderen udvikledes kristnes rejser til hellige steder til fods som et led i bodsøvelser og senere som aflad. Pilgrimsrejserne blev efterhånden nærmest populære og var ofte datidens form for turistrejse. Men ved hjemkomsten måtte man kunne bevise at det hellige sted havde været besøgt, og sådanne beviser kunne være meget anskuelige: en palmekvist fra Jerusalem eller Olavs- og Birgit-tafigurer i bly fra Trondheim og Vadstena.

Uden sammenligning den mest populære og berømte af disse valfartsbeviser eller pilgrimssouvenirs var imidlertid den muslingeskal, som kunne erhverves af de valfartende til det spanske kloster

Santiago de Compostela.



Sct. Jakob i pilgrimsudstyr, med stav, pose, drikkekrus, og lbsskal i sin rejsehat.

Træfigur ved altertavlen i Herlufsholm Kirke, ca. 1500.

Sankt Jakob er Spaniens nationalhelgen, iflg. legenden den discipel, som bragte kristendommen til Spanien - og senere begravet i den lille by Compostela i det nordvestlige hjørne af Spanien. Byen fik senere et kloster opkaldt efter helgenen, Santiago de Compostela, og blev et af de mest yndede valfartssteder i Europa. I 1434 var der eksempelvis alene fra England 2310 egentlige pilgrimme, hvortil skal lægges mennesker indblandet i den »forretningsvirksomhed«, som voksede frem i forbindelse med valfarterne. En vis greve af Lille Ægypten, der udgav sig for leder af et pilgrimstog, afsløredes f.eks. som sigøjnerhøvding, der ville smugle sin stamme ind i Spanien.

Også fra Norden kom der mange pilgrimme. Fra begyndelsen af 1200-tallet er bevaret en vejledning til rejsen derned, et såkaldt itinerarium, skrevet i Ribe, og valfarterne varede ved helt til Reformationen. Hellig Anders fra Slagelse, Birgitta af Vadstena og feltherren Johan Rantzau var nogle af de kendteste nordiske pilgrimme.

Ibsskallen

Atlantehavets dybe fjorde på Spaniens nordvestkyst er rige på store, velsmagende kammuslinger, hvoraf mængder - i dag såvel som for tusind år siden - spises i det nærliggende Compostela. Muslingerne sælges bl.a. fra boder uden for katedralen, hvor ingen pilgrim kan undgå at se dem ligge i deres store smukke skaller, og hvor de fleste sikkert også har smagt dem.

Skallerne blev åbenbart taget med, når pilgrimmene drog tilbage for fra 1106 har man en beretning fra Italien om en syg, der blev helbredt ved at røre en skal, som en hjemvendt pilgrim havde haft med fra Compostela.

Klostret indså snart muslingeskallens muligheder, og Ibsskallen blev en uhyre succes. Man mener, at det i høj grad var dens skyld, at Compostela blev et så stærkt besøgt valfartssted.

Det varede heller ikke længe, før pilgrimme på vej til Compostela (eller et andet valfartssted) satte en muslingeskal i hatten hjemmefra, for at vise i hvilket ærinde de færdedes. Ibsskallen blev snart de valfartendes kendemærke og beskyttelsestegn, både på ud- og hjemturen. Efterhånden blev pilgrimsskallen et almindeligt fromhedselement, måske opfattet som symboliserende pilgrimsrejser i overført betydning, sjælens pilgrimsgang. Ludvig den Hellige førte f.eks. Ibsskallen som feltmærke på sit korstog 1248.

Ibsskallen blev i løbet af 1300- og 1400-tallet uhyre almindelig, ikke blot i gejstlige personers og institutioners segl og våbener, men i alle former for religiøs symbolik og ornamentik. Den afbildedes ofte i forbindelse med andre helgener, f.eks. St. Birgitta, St. Hans, og især St. Mikael. Johannes Døberen fremstilledes hyppigt som døbende Kristus med en muslingeskal, og måske heraf fulgte igen, at døbefonte ofte blev dekoreret med eller udformet som en muslingeskal (Thorvaldsen). Muligvis hænger denne udvidede brug af muslingeskallen dog sammen med Jesu lignelse i Matthæus Evangeliets 13. kapitel, hvor Himmeriges Rige lignes ved en perle.

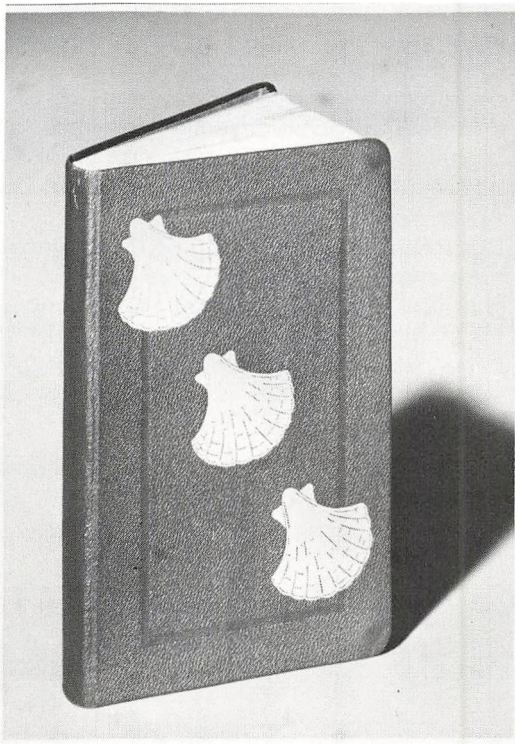
Ibsskallesmærkerne

Et mærke der angav sin bærer som en from rejsende, uden onde hensigter og ikke værd at plyndre, indbød naturligvis til misbrug. Ibsskallen blev skalkeskjul (i ordets egentlige betydning) for folk der færdedes på vejene med knap så fredelige hensigter, tiggere, vagabonder, røvere og alskens pak, oprindeligt naturligvis for at stikke andre blå i øjnene, men efterhånden som et anerkendt omstrejferemblem. Den franske digter og forbryder Francois Villon (1431 - ca. 1485) var f.eks. medlem af en bande, der kaldte sig *les coquillards*, af *coquille* =

muslingeskal. Det franske ord *coquin* har muligvis samme oprindelse, og i så fald har det følgende stamtavle: muslingeskal, pilgrim, falsk pilgrim, slyngel.

St. Jakobs attribut

Det er givet at mange muslingeskaller i våbener har deres oprindelse i en pilgrimsrejse til Compostela eller et andet sted. Efter at Ibskallen var blevet St. Jakobs faste tilbehør, således at han bogstaveligt talt aldrig afbildedes uden, fik den imidlertid et endnu langt større virkefelt. Det var nærliggende, at personer eller korporationer (gilder, lav), der havde St. Jakob som skytshelgen (selv om deres tilknytning til ham intet havde med pilgrimsrejser at gøre), demonstrerede deres forhold til ham ved at bruge Ibskallen, f.eks. i deres segl eller andre insignier. Bl. a. synes St. Jakob at være *skomagernes* skytshelgen (fordi pilgrimme måtte formodes at slide deres sko mere end andre ?).



Herlufsholm's sangbog

Andre muslingeskaller

Antikken afbildede ofte Venus, der jo var opstået af havets skum, stående i en muslingeskal, og ved at associeres med hende kom muslingeskallen.»Venus' vugge«, via kærlighed og frugtbarhed til at symbolisere *evigt liv*.

Man lagde muslingeskaller i jorden sammen med de døde, og sarkofager udsmykkedes med muslingeskaller.

Denne skik optoges i renæssancen.

Muslingeskallens skønhed

Den sande bevæggrund bag alle disse praktiske og symbolske anvendelser, er måske den enkle, at kammuslingens skal er en så vidunderlig smuk ting.

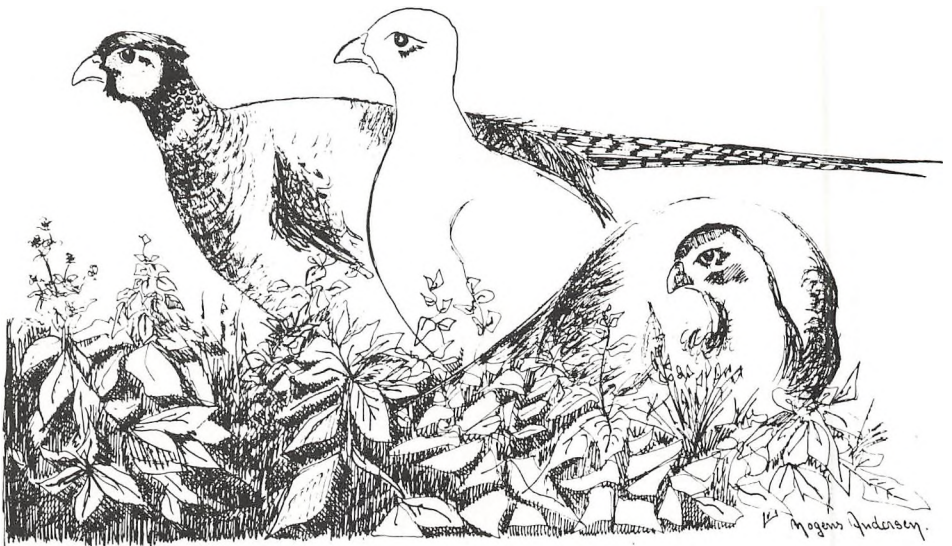
I antikken, renæssancen, barokken, rokokoen, klassicismen (bordsølv), biedermeier, jugend, lige til surrealismen, har muslingeskallen været et uhyre elsket ornament. Er hele ikonografien og heraldikken kun et påskud, en senere konstruktion for at rationalisere den fryd ved en form, som ikke kan forklares?

Engelske specialister, som har skrevet om lbsskallen, har i alle fald ingen bedre forklaring på den enorme øgning af pilgrimsskarerne til Compostela, og den følgende eksplosive spredning af lbsskallen som pilgrimsmærke, fromhedssymbol og siden omtrent hvad som helst, end den, at muslingeskallen forekom folk så tiltrækkende. Ville Compostela have draget lige så mange pilgrimme, hvis St. Jakobs attribut havde været f.eks. en tang med en udtrukket tand i, hvilket er St. Apollonias kendetegn?

Det var en lang forklaring på lbsskallens og andre skallers optræden i heraldikken. Tilbage til Gøyevåbenet!

Hvorvidt dette våbens skaller er egentlige lbsskaller, eller de hører til i en af de andre grupper, eller evt. har en helt tredje årsag, vil aldrig blive opklaret. Sandsynligvis er de pilgrimsskaller.





ÅRETS TROLLETALER

STATSSKOVRIDER Bent Engberg, som vil tale i Herlufsholm Kirke Trollemorgen fredag 14. januar 1977, er født 1923 på Strynø, hvor hans fader, den kendte præst og deltager i offentlig debat Gunner Engberg, dengang var sognepræst. Bent var blandt de yngste af ni søskende, ialt fire brødre og fem søstre. Skønt en af hans ældre brødre gik på Sorø, kom Bent på Herlufsholm, vistnok fordi datoen for optagelsesprøven til Herlufsholm i sommeren 1937 passede bedre i familiens fyldte program end optagelsesprøven på Sorø, et par dage senere. Ifølge en anden teori mente forældrene, at en Engberg-søn på hver skole var tilstrækkeligt.

Både forældrene og deres børn var usædvanlige, somme tider ganske skarpe karakterer: dygtige, begavede og med høje ideer, men også med lyst til at blande sig i ting som de syntes burde ordnes bedre. Og hverken på egne eller andres vegne affinder de sig med, hvad de mener er overgreb eller uret. Gunner Engberg og en af de ældre sønner deltog som frivillige i Finlands »Vinterkrig« 1939-40, da finnerne bed fra sig i skovene og til verdens forbløffelse standsede russerne for en tid.

Bent Engberg blev under besættelsen som ganske ung mand medlem af den dristige og navnkundige modstandsgruppe Holger Danske.

I alle fald: Bent Engberg blev herloviner, student fra Herlufsholm i 1941, men også på anden måde knyttet til stedet. Han er gift i Herlufsholm Kirke, i 1950, med Kirsten Strüwing, datter af sparekassedirektør Strüwing i Næstved.

Året før var han blevet forstkandidat, og de følgende ni år boede Bent og Kirsten Engberg mange steder i landet, i statens forstassistentboliger, somme tider under primitive forhold, sådan som unge forstfolk ofte må leve, med vand fra en pumpe i gården og mus dansende på køkkenbordet, og undertiden med adskillige kilometer til nærmeste nabo.

I 1959 blev Bent Engberg skovrider for Feldborg distrikt i Nørrejylland, og i 1965 nåede han hvad han havde sigtet på: Bornholms distrikt, Danmarks største statsskovdistrikt. I de seneste år har Engberg især interesseret sig for »landskabspleje«, herunder skoven som rekreativt område, et emne han også har studeret i U.S.A., inviteret af den amerikanske regering, og helt for nylig under et års ophold i Sverige (med kone og datter, mens en søn var i Amerika). Et led i hans arbejde og studier i det svenske skovvæsen, Domänstyrelsen, var anlæggelsen af en botanisk/zoologisk/arkæologisk natursti for blinde vistnok den første af sin art i Europa. Den indviedes i juni 1976 ved at den unge svenske konge sammen med det første hold blinde skolebørn fra Stockholm gennemvandrede stien.

Sven Tito Achen (40)



VED ORDINÆRE REJSEWEEK-ENDS OG FERIER

Bustransport: Afg. Herlufsholm ca. 14,15 - Ank. Kbh. Hovedbanen ca. 15,45

Afg. Herlufsholm ca. 14,15 - Ank. Korsør til forbindelse Fyn-Jyll.

Afg. Kbh. Hovedbanen 19,30

Afg. Korsør afpasset efter forb. Nyborg-Korsør

Bliver en dipel forhindret i at nå tilbage til skolen inden sengning efter rejselov, bedes dette altid meddelt sovesalslæreren snarest muligt.

EKSTRA REJSELOV

kan tildeles efter skriftlig henvendelse til Rektor senest torsdag i 2. fri-kvarter. Med skolens weekendordning vil det dog være en selvfølge at hveranden lørdag-mandag respekteres som fulde arbejdsdage.

I forbindelse med diples hjemrejse til udlandet ved efterårs- og julefe-rie modtager skolen ofte forespørgsler ang. forlænget ferie. Som ho-vedregel kan anføres at udlandsdanske kan påregne at få skolefrihed til ud- og hjemrejse, således at diplen vil få den samme ferieperiode i sit hjem som kammerater bosat i Danmark.

OPHOLD PÅ SKOLEN I REJSEWEEKENDS

kan arrangeres hvis en dipel er forhindret i at komme til eget eller an-det privat hjem. Skolen anser det dog for det bedste for diplene at få den afveksling rejseweekends kan give, og gør opmærksom på at en dipel i de lange rejseweekends let kan blive uden selskab af jævnal-drende på skolen, ligesom skolen ikke vil kunne etablere specielle be-skæftigelsesarrangementer.

BESØG HOS KAMMERATER

Ofte inviteres diple til hinandens hjem; skolen værdsætter i høj grad denne gæstfrihed. Vi beder dog både værtshjemmet og den invitere-des hjem (for så vidt gælder weekends eller ferier) bekræfte arrange-mentet ved henvendelse til sovesalslæreren.

JANUAR			FEBRUAR			MARTS			APRIL			MAJ			JUNI		
L 1	Nytår	53	T 1			T 1			F 1			S 1			O 1		
S 2			O 2			O 2			L 2			M 2	3r	18	T 2		
M 3	1		T 3			T 3			S 3	KONFIRMATION Palmsøndag		M 3	2+3r		F 3		
T 4	JULEFERIE		F 4			F 4			M 4	14		O 4	2+3r		L 4		
O 5			L 5	REJSE -		L 5	REJSE -		T 5	PÅSKE -		T 5	2r		S 5	Grundlovsdag	
T 6			S 6	WEEKEND		S 6	WEEKEND		O 6	FERIE		F 6	Bededag		M 6		23
F 7			M 7	6		M 7	10		T 7	Skærtorsdag		L 7	REJSE -		T 7		
L 8			T 8			T 8			F 8	Langfredag		S 8	WEEKEND		O 8		
S 9			O 9			O 9			L 9			M 9	III 4 19		T 9		
M 10	2		T 10			T 10			S 10	Påskedag		T 10	SKRIFTLIG		F 10		
T 11			F 11			F 11			M 11	2 påskedag 15		O 11	EKSAMEN		L 11		
O 12			L 12			L 12			T 12			T 12			S 12		
T 13			S 13			S 13			O 13			F 13			M 13		24
F 14	TROLLEDAG		M 14	7		M 14	11		T 14			L 14			T 14		
L 15			T 15			T 15			F 15			S 15			O 15		
S 16			O 16			O 16			L 16			M 16	20		T 16		
M 17	3		T 17			T 17			S 17			T 17			F 17		
T 18			F 18			F 18	BLEBAL		M 18	16		O 18			L 18		
O 19			L 19	REJSE -		L 19	REJSE -		T 19			T 19	Kristi himmelfart		S 19		
T 20			S 20	WEEKEND		S 20	WEEKEND		O 20			F 20			M 20		25
F 21			M 21	8		M 21	12		T 21			L 21			T 21		
L 22	REJSE -		T 22			T 22			F 22			S 22			O 22		
S 23	WEEKEND		O 23			O 23			L 23	REJSE -		M 23	21		T 23		
M 24	4		T 24			T 24			S 24	WEEKEND		T 24			F 24		
T 25			F 25			F 25			M 25	17		O 25			L 25		
O 26			L 26			L 26			T 26			T 26			S 26		
T 27			S 27			S 27			O 27			F 27			M 27		26
F 28			M 28	9		M 28	13		T 28			L 28			T 28		
L 29						T 29			F 29	2+3r		S 29	Pinsedag		O 29		
S 30						O 30			L 30	SKRIFTLIG EKSAMEN)		M 30	2 pinsedag 22		T 30		
M 31	5					T 31						T 31					

